

PROGRAMMAJAARVERSLAG 2024

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

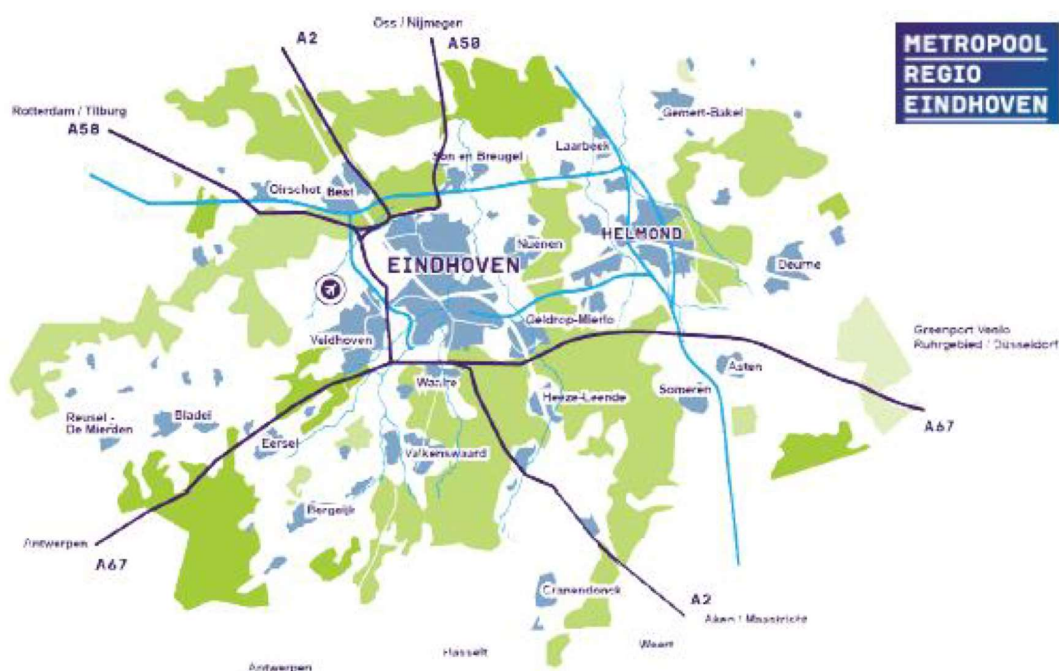

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

INHOUDSOPGAVE

OVERZICHT METROPOOLREGIO EINDHOVEN	2
KERNGEGEVENS	3
MANAGEMENTSAMENVATTING	4
LEESWIJZER	5
PROGRAMMA'S EN THEMA'S	6
Metropoolregio Eindhoven	6
Regionale strategie en samenwerking	6
Incl. Landgoed Gulbergen	6
Ruimte en wonen	13
Mobiliteit	18
Incl. GGA	18
Energietransitie	21
Economie	28
Incl. Investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development	28
Landelijk gebied	34
Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)	37
Overhead	43
PARAGRAFEN	44
Weerstandsvermogen en risicomanagement	44
Bedrijfsvoering	47
PROGRAMMAJAARREKENING 2024	53
Overzicht baten en lasten	53
Toelichting op het overzicht baten en lasten	54
Verschillen overzicht baten en lasten	54
Toelichting op verschillen overzicht baten en lasten	55
Inwonerbijdrage	60
Formatie	60
Balans per 31 december 2024	61
Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en rechtmatigheidsverantwoording	63
Toelichting op de balans per 31 december 2024	65
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	73
WNT-verantwoording 2024 Metropoolregio Eindhoven	73
Rechtmatigheidsverantwoording	76
VERPLICHTE BIJLAGEN	77
Sisa bijlage	77
CONTROLEVERKLARING ACCOUNTANT	79

OVERZICHT METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Gemeenschappelijke Regeling

Vanaf 25 februari 2015 heeft de bestuurlijke samenwerking in de regio vorm gekregen in de Metropoolregio Eindhoven. Vanaf deze datum is dan ook de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven in werking getreden. Op 15 december 2021 heeft een technische aanpassing op deze regeling plaatsgevonden, welke op 1 januari 2022 van kracht is geworden.

Deelnemende gemeenten	21
Algemeen bestuur	21 leden
Dagelijks Bestuur	Jeroen Dijsselbloem (voorzitter) Sjoerd Potters Greet Buter Judith Keijzers-Verschelling Giovanni Wouters (secretaris-directeur)
Adviseurs Dagelijks Bestuur	Suzan van de Goor-Gelens (Ruimte & Wonen) Mathijs Kuijken (Mobiliteit) Stijn Steenbakkers (Economie) Rick Thijs (Energietransitie) Fons d'Haens (Landelijk Gebied)

KERNGEGEVENS

	jaarrekening 2024	jaarrekening 2023
Algemeen		
Inwoners	816.413	809.180
Hectares	146.000	146.000
Financieel (x € 1.000)		
Balans		
Materiële vaste activa	21.070	21.831
Financiële vaste activa	828	828
Algemene reserve	1.500	1.425
Saldo lopende rekening	629	834
Bestemmingsreserves	18.468	11.644
Voorzieningen	5.072	7.918
Langlopende schulden	4.065	4.273
Baten	26.944	18.001
Lasten	26.315	17.168
Saldo lopende rekening		
Metropoolregio Eindhoven	318	393
RHCe	311	441
Gulbergen	0	0
Totaal	629	834
Personeel (in fte's per 31-12)		
Metropoolregio Eindhoven	18,0	21,6
RHCe	13,6	13,9
Totaal	31,6	35,5
Personeelslasten (x € 1.000)		
Metropoolregio Eindhoven	2.373	2.375
RHCe	1.094	985
Totaal	3.466	3.360
Gemeentelijke bijdragen (x € 1,-)		
Metropoolregio Eindhoven per inwoner		
Bijdrage Regionale opgaven	4,883	3,964
Bijdrage Brainport Development	2,639	2,587
Bijdrage Stimuleringsfonds	2,714	3,554
	10,235	10,105
Regionaal Historisch Centrum		
Archief RHCe m1	16.259	16.259
Bijdrage per inwoner	4,292	4,210
Indexering inwonerbijdrage	3,56%	2,23%

MANAGEMENTSAMENVATTING

In 2024 heeft de Metropoolregio Eindhoven (MRE), samen met de 21 deelnemende gemeenten, gewerkt aan het tweede jaar van het werkprogramma 'Aan de slag' op basis van het Samenwerkingsakkoord 2023–2026. De nadruk lag op de uitvoering van de vijf hoofdpogaven Ruimte & Wonen, Mobiliteit, Energietransitie, Economie en Landelijk Gebied. Ook het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) en Landgoed Gulbergen maakten onderdeel uit van de organisatie.

De totale uitgaven bedroegen ongeveer 27,5 miljoen euro, met een positief financieel resultaat van 628.743 euro voor het hele concern: 317.556 euro bij de MRE-dienst en 311.187 euro bij het RHCE. Bij Landgoed Gulbergen is het saldo op nul uitgekomen, omdat de opbrengsten (zoals de verkoop van de golfbaanopstallen) en de kosten zijn verrekend met de daarvoor bestemde reserve. De lagere personele uitgaven kwamen vooral door enkele vacatures die nog niet of later zijn ingevuld. Ook startten sommige projecten, met name binnen de energietransitie, later dan gepland. Van het vrijgevallen bedrag van 1,02 miljoen euro in dat programma is een deel apart gezet, zodat het in 2025 alsnog kan worden besteed. Hiermee wordt ook voorkomen dat de middelen terug moeten worden gegeven aan het Rijk.

Binnen het thema Regionale strategie & samenwerking is vooral gewerkt aan de verkenning van de bovenregionale samenwerking (o.a. met Weert, Meierijstad, Venlo en Vlaanderen) en de uitwerking van de coördinatie van de afspraken met het Rijk en de provincie in het kader van het convenant Beethoven.

Binnen het programma Ruimte & Wonen is de Woondeal Zuidoost-Brabant verder uitgewerkt, samen met de partners, met onder meer de contouren van de regeling voor de versnelling van 17.000 (betaalbare) woningen in het kader van 'Beethoven'. Ook is een wensen en bedenkingenprocedure doorlopen met de 21 gemeenteraden over de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant en is deze op onderdelen verder uitgewerkt.

Binnen het programma Mobiliteit is de Regionale Mobiliteitsvisie vastgesteld door de 21 gemeenten. Ook is gewerkt aan het Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket (MMMP) en de uitwerking van de plannen voor betere bereikbaarheid, gericht op hoogwaardig van openbaar vervoer, mobiliteitshubs en snelle fietsverbindingen.

Het programma Energietransitie richtte zich op uitvoering van de Regionale Energiestrategie (RES 1.0), oplossen van netcongestie (o.a. met de verkregen nationale MIEK-status voor de pocket Noordoost-Brabant) en stimuleren van duurzame opwek en energiezuinige maatregelen. De vertraging in enkele deelprojecten zorgt ervoor dat het Rijksbudget in 2025 alsnog wordt ingezet.

In het thema Economie is inbreng geleverd voor het meerjarenplan 'Brainport in balans' en is een nieuwe visie op bedrijventerreinen vastgesteld. Ook is het convenant met het Rijk uitgewerkt en getekend voor de Regiodeal 'Thuis in Brainport' en is het Stimuleringsfonds herijkt, meer gericht op brede welvaart in de ketensamenwerking. Op het gebied van het Landelijk Gebied is naast de inzet op NOVEX De Peel een herijkingstraject gestart gericht op het versterken van groenblauwe verbindingen, een vitale agrarische sector en de maatschappelijke waarde van groei in ruimtelijke gebiedsontwikkelingen.

Zowel de MRE als het RHCE hebben hun algemene reserve nu op het maximale niveau dat het Algemeen Bestuur heeft vastgesteld. Meerdere bestemmingsreserves, zoals voor energietransitie en verdere ontwikkeling van de regionale opgaven, zijn aangevuld. Een ander voorbeeld is de 2,8 miljoen euro opbrengst van de golfbaanopstallen op Landgoed Gulbergen, die nu in de desbetreffende reserve zit. Ook al is de financiële positie gezond, de ruimte voor terugkerende lasten is nog beperkt.

LEESWIJZER

Het jaarverslag 2024 van de concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven heeft overeenkomstig de Begroting 2024 de vorm van een programmajaarverslag. Lasten en baten zijn toegerekend aan de programma's. Op deze manier worden de prijs, prestaties en kwaliteit beter zichtbaar.

Op het overzicht Programmarealisatie 2024 zijn de realisatiecijfers 2024, alsmede de begrote cijfers 2024 en de begroting na 2^e wijziging per dienstonderdeel vermeld. De kosten van overhead worden conform het 'Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincie' (BBV) zichtbaar gemaakt op een apart programma. Een en ander resulteert in een exploitatiesaldo 2024 per dienstonderdeel.

In de jaarrekening is een afzonderlijk overzicht 'Verschillen programmasaldi 2024' met een toelichting van de belangrijkste verschillen opgenomen.

De Jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het BBV en de financiële beleidsnota's 'Nota Reserves en voorzieningen Metropoolregio Eindhoven', treasurystatuut etc.. Tevens is de Notitie Algemene reserve (als onderdeel van de beleidsnotitie Kaders P&C documenten 4GR) van toepassing op de jaarrekening 2024.

In de voorgeschreven paragrafen wordt een aantal aspecten van de financiële huishouding toegelicht, zoals weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering. Tevens wordt informatie gegeven over de verbonden partijen, grondbeleid onderhoud kapitaalgoederen en rechtmatigheid.

De verantwoording over de beleidsmatige uitvoering van de activiteiten zoals deze zijn opgenomen in de begroting en werkprogramma 2024 worden per thema als volgt gepresenteerd:

Op schema, binnen de kaders van de begroting / werkprogramma

Behoeft aandacht, resultaten blijven wat achter bij de verwachtingen

Resultaten blijven significant achter bij wat afgesproken is in de begroting / werkprogramma

PROGRAMMA'S EN THEMA'S

Metropoolregio Eindhoven

Realisatie Werkprogramma 2024 Metropoolregio Eindhoven

Met de realisatie van het Werkprogramma 'Aan de slag' is in 2024 uitvoering gegeven aan het Samenwerkingsakkoord 2023-2026. Dit samenwerkingsakkoord, waarop de 21 gemeenteraden een zienswijze kenbaar hebben gemaakt, is op 1 maart 2023 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De jaarschijven 2023 en 2024 zijn vervolgens uitgewerkt in een Werkprogramma 2023-2024, dat op 5 juli 2023 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.

In dit programmaverslag kijken we terug naar wat we, de 21 samenwerkende gemeenten, in 2024 hebben gedaan om onze ambities te realiseren. Hierbij betrekken we ook het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) en Landgoed Gulbergen als onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven.

Regionale strategie en samenwerking

Incl. Landgoed Gulbergen

Hoofdopgave

Samenwerking en strategie

Het is onze ambitie om de groei van de economie in goede banen te leiden, waardoor meer inwoners in de regio profiteren van de groei in welvaart én welzijn. We richten onze samenwerking daarbij primair op een gezamenlijke aanpak van de urgente opgaven in de fysieke leefomgeving en het verbeteren van de kwaliteit van die leefomgeving. We versterken de nationale mainportfunctie en organiseren de daartoe vereiste randvoorwaarden. We investeren in de strategische verbinding stadlandregio. Daarbinnen investeren we in het ondersteunen van de intergemeentelijke samenwerking. Dit doen we vanuit het versterken van eigenaarschap en medeverantwoordelijkheid door het in positie brengen en houden van de gemeente(raden) en colleges van burgemeester en wethouders.

Het Dagelijks Bestuur is integraal verantwoordelijk voor de regionale strategie en de integraliteit van het werkprogramma. Op het niveau van het Dagelijks Bestuur komen door inbreng en onder verantwoordelijkheid van de adviseurs (voorzitters portefeuillehoudersoverleg) de verschillende programmalijnen samen.

Landgoed Gulbergen

Op Landgoed Gulbergen lopen twee, min of meer, afzonderlijke trajecten. Allereerst de prenazorg; Het realiseren van de eindafwerking, pre-nazorg en het op een milieutechnisch verantwoorde wijze overdragen van de gesloten stortplaats aan de provincie voor eeuwigdurende nazorg. De stortplaats kan worden overgedragen aan de Provincie als het Nazorgplan gereed is. Dan kan de eindinspectie door de Provincie worden ingezet waarna overdracht kan gaan plaatsvinden.

Het tweede traject op Landgoed Gulbergen is de ontwikkeling van het Landgoed tot een aantrekkelijk toeristisch en recreatief gebied met een sterke groene geleding en duurzame uitstraling, met aandacht voor het hoge ijkpunt van de stortplaats in de regio en passend binnen de Brainport-ambitie van de regio. Nu de Metropoolregio weer volledig eigendom heeft van dit gebied wordt er nagedacht over een nieuwe invulling daarvan. Samen met de grondgebied gemeenten Nuenen c.a. en Geldrop-Mierlo wordt gewerkt aan het nieuwe toekomstperspectief van deze ontwikkeling. Hiervoor zijn in 2024 alle stakeholders in het gebied op gepaste wijze en momenten betrokken.

Opgave Werkprogramma 2024

Regionaal perspectief 2024

Wat willen we bereiken?

Een overkoepelend langetermijnperspectief, 'regionaal perspectief 2040', dat op strategisch niveau inzicht geeft in de verwachtingen, consequenties en aandachtspunten m.b.t. de 5 samenwerkingsthema's c.q. de regionale programmalijnen.

Versnelling en realisatie van de schaa sprong, zoals verwoord in de Strategische Agenda Brainport (pijler 3, 'wonen en bereikbaarheid') in balans met draagvermogen regio.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Strategische verkenning opdracht brede impact schaa sprong i.r.t. benodigd brede voorzieningsniveau "Utrechtse barcode". Welke 'witte vlekken' zien we nu i.r.t. de schaa sprong in de regio?		De uitvoering van de opdracht 'Verkenning voorzieningen' die in december 2013 door het Dagelijks Bestuur is vastgesteld loopt nog. Inmiddels is de nulmeting basisvoorzieningen (rapportage BRO) afgerond. Dit geeft een beeld van de huidige voorzieningenstructuur in de regio. Naar verwachting wordt in het eerste kwartaal van 2025 deze opdracht volledig afgerond. Een brief van het DB met de precieze stand van zaken is in november 2024, inclusief de eindrapportage basisvoorzieningen, naar alle gemeenten verstuurd. Daarnaast is de opdracht verbreed met een gezamenlijke verkenning met het Rijk op basis van het convenant Beethoven.
Regionaal perspectief 2040 waarin een directe koppeling wordt gelegd tussen brede welvaart en de groeiopgaven van de regio.		De focus in de afgelopen periode heeft voornamelijk gelegen op het uitwerken van het Beethovenconvenant en het sturen op realisatie binnen de vijf programmalijnen. Deze focus draagt bij aan een groei in balans, waarbij onder meer afspraken met het Rijk zijn gemaakt over de gezamenlijke verkenning op het gebied van de sociaal-maatschappelijke opgaven. Een quickscan voor de bekostigingssystematiek is in gang gezet. Ook hebben twee bijeenkomsten met de wethouders sociaal domein plaatsgevonden over de groei in balans, mede gelet op het gewenste voorzieningenniveau.

Programmatische sturing en regie op schaa sprong.		Kwartiermakers zijn gestart met inrichting programmabureau (mobiliteit, ruimte en wonen, energietransitie). De werving voor structurele invulling is volbracht. Enkel voor programma mobiliteit loopt de werving naar programmaregisseur nog.
Investeren op bovenregionale positionering en versterken van regionale slagvaardigheid door versterken netwerk naar: omliggende regio's, Provincie Noord-Brabant, Rijk (o.a. Ministeries BZK, LNV) en VNG.		Het AB heeft op 3 juli jl. het besluit genomen om bovenregionale samenwerking te verkennen met omliggende gemeenten en regio's, met prioriteit voor Weert en Meierijstad, aangevuld met Venlo. Stapsgewijs wordt uitvoering gegeven aan dit besluit. Het AB is hierover regelmatig geïnformeerd.
Positioneren van de regionale belangen op (boven-)regionale strategische overlegtafels om meer ondersteuning en middelen vanuit het Rijk naar de regio te krijgen, gecoördineerde inbreng regio aan de provinciale en Rijkstafel(s).		MRE is lid van het Public Affairs en Strategie overleg Brainport en het coördinatieoverleg BO Brainport. Hierin vindt de positionering/afstemming van de regio plaats richting BO Brainport, en de monitoring van uitvoeringsafspraken in het Beethoven convenant. Positionering regio via o.a. Omgevingsdagen, BO-Brainport en Smartwayz lopen nu. O.a. inbreng netcongestie, regionale mobiliteitsvisie.
Verkenning van mogelijkheden voor benutten Europese-, Rijks-, provinciale regelingen voor realisatie onderdelen samenwerkingsakkoord.		In de afgelopen maanden heeft de focus gelegen op het uitwerken van de financiële afspraken met het Rijk en Provincie in het kader van het convenant Beethoven. Daarnaast zijn in samenwerking met Brainport Development gesprekken opgestart met de Europese Investeringsbank (EIB) om verder te verkennen wat de mogelijkheden zijn voor de realisatie van de opgaven in het samenwerkingsakkoord. Vanuit BPLG loopt proces om tot passende uitvraag middelen regio te komen vanuit Rijksgelden.

Regionale aanpak brede welvaart

Wat willen we bereiken?

Strategische verkenning van gezamenlijk beeld brede impact schaa sprong op brede welvaart voor de regio.

Afwegingskader brede welvaart voor beleidsontwikkeling op korte én lange termijn binnen de vijf opgaven.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Strategische verkenning van het vraagstuk om te komen tot gedeeld en gezamenlijk beeld wat brede welvaart betekent.		In Regiodeal 'Thuis in Brainport' zijn 3 programmalijnen opgenomen (sociale samenhang, competentieontwikkeling, leefbaarheid). Met het Rijk is in 2024 het convenant getekend zodat de 7 projecten in uitvoering kunnen. Daarnaast is in 2024 de verkenning voorzieningen (basis, top- en regionale voorzieningen) doorlopen; de afronding vindt in het eerste kwartaal van 2025 plaats. Dan zal ook de verdere aanpak worden vastgesteld.
Inrichten ambtelijke werkgroep+ linkpins in portefeuillehoudersoverleggen en verbinding sociaal domein.		Per portefeuillehoudersoverleg is een linking pin aangewezen. Werkgroep heeft instrumentarium ontwikkeld om toe te passen in de afzonderlijke thema's. Brainport voor elkaar is actief uitgenodigd op Nieuwjaarsbijeenkomst. In het kader van de verkenning voorzieningen zijn ook de wethouders sociaal domein via twee bijeenkomsten betrokken. Zij kunnen inbreng geven op de verdere aanpak.
Een plan van aanpak op welke wijze brede welvaart inhoud kan krijgen in de regionale opgaven.		De verkenning voorzieningen is in de afrondende fase. Dit betreft het huidige en gewenste voorzieningenniveau richting 2040. De verdere aanpak wordt in april 2025 vastgesteld.
○		

Versterken samenwerking, participatie en communicatie

Wat willen we bereiken?

Versterken van de regionale samenwerking en eigenaarschap.
Faciliteren en organiseren regionale samenwerking in het algemeen.
Ontwikkeling landgoed Gulbergen.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Vormgeven, opzetten en inrichten programma's op alle 5 thema's binnen regionale agenda.	●	Programmabureau is ingericht. Invulling wordt gegeven aan het programmamanagement met een ontwikkeltraject.
Versterken betrokkenheid en eigenaarschap leden Raadstafel21 door adviesvraag op dossiers (o.a. brede welvaart).	●	Raadstafel21 komt 4x per jaar bijeen. Adviserende rol van Raadstafel21 aan Algemeen Bestuur is in Gemeenschappelijke Regeling / Statuut Overlegorganen verankerd.
Versterken en strategisch ondersteunen (vice-)voorzitters portefeuillehoudersoverleg.	●	De programmaregisseurs zijn primair verantwoordelijk voor faciliteren van (vice)voorzitters portefeuillehoudersoverleg. De bestuurlijke advisering wordt versterkt.
Versterken en ondersteunen actieve rol Algemeen Bestuur en verbinding portefeuillehouder/college/raad.	●	We hebben actief ingezet op het goed aanhaken van onze verschillende bestuurlijke gremia. Als voorbeeld zetten we de Regioconferentie in meerdere mate in als een momentum waarop college- en raadsleden over inhoudelijke onderwerpen met elkaar in dialoog kunnen. Hiermee geven we invulling aan een kenbaar gemaakte behoefte.
Coördinatie realisatie werkprogramma's op de regionale thema's.	●	Manager regionale opgaven is gestart en geeft integraal sturing aan het Programmabureau op basis van lopende werkprogramma.
2-Jaarlijks werkprogramma, monitoring en verantwoording voortgang.	●	Het Werkprogramma 2025-2026 'Focus op realisatie' is door het Algemeen Bestuur op 18 december 2024 vastgesteld. En is ter informatie aan alle colleges en raden toegezonden.
Coördinatie Omgevingsdagen, afstemming, Smartwayz, inbreng BO-MIRT e.d.	●	Continu proces

Organiseren en faciliteren overleggremia (portefeuillehoudersoverleg, Dagelijks en Algemeen Bestuur, Raadstafel21).	●	Continu proces
Onderhoud Gemeenschappelijke Regeling (GR)	●	Het Algemeen Bestuur heeft besloten voor de archiefbepalingen een separate procedure te starten. Ambtelijke voorbereiding is gestart. Uitgangspunt is één wijzigingsvoorstel op te stellen. Aandachtspunt hierbij is dat de nieuwe Archiefwet nog niet is vastgesteld. Behandeling in de Tweede Kamer is vooralsnog gepland eind januari 2025.
Tijdig aanleveren P&C-producten (kadernota, begroting, bestuursrapportages, jaarrekening).	●	Continu proces, producten zijn tijdig en conform cyclus vastgesteld.
Organiseren bijeenkomsten, (regio-) conferenties.	●	In 2024 zijn vier regioconferenties georganiseerd (in januari, april, juni en november). De eerste drie regioconferenties zijn positief gewaardeerd, de laatste regioconferentie is minder gewaardeerd. De verbeterpunten worden meegenomen richting 2025. Op 5 oktober 2024 is door de Raadstafel21 een werkbezoek voor raadsleden georganiseerd over het thema mobiliteit.
Kennisprogramma door masterclasses, strategische verkenningen, informatiedeling.	●	In 2024 is een extra slag gemaakt in de informatiedeling op ambtelijk niveau. Elke maand wordt een regiouurtje gehouden voor alle ambtenaren. Daarnaast hebben diverse masterclasses plaatsgevonden.
Prenazorg en overdracht gesloten stortplaats	●	Op Landgoed Gulbergen lopen twee, min of meer, afzonderlijke trajecten. Allereerst de <u>prenazorg</u> ; Het realiseren van de eindafwerking, pre-nazorg en het op een milieutechnisch verantwoorde wijze overdragen van de gesloten stortplaats aan de Provincie voor eeuwigdurende nazorg. De stortplaats kan worden overgedragen aan de Provincie als het Nazorgplan gereed is. Dan kan de eindinspectie door de Provincie worden ingezet, waarna overdracht kan gaan

		plaatsvinden. In 2024 is het concept-Nazorgplan ingediend bij de Provincie.
Doorlopen ontwikkelproces Gulbergen https://www.gulbergen.nl		Het tweede traject op Landgoed Gulbergen is de <u>ontwikkeling van het Landgoed</u> tot een aantrekkelijk toeristisch en recreatief gebied met een sterke groene geleding en duurzame uitstraling, met aandacht voor het hoogste punt van Brabant en passend binnen de Brainport-ambitie van de regio. Nu de Metropoolregio weer volledig eigendom heeft van dit gebied wordt er nagedacht over een nieuwe invulling daarvan. Op 28 februari 2024 heeft het Algemeen Bestuur daarom de Ontwikkelvisie vastgesteld. Vanuit dit kader zijn er gesprekken met initiatiefnemers geweest. De initiatieven passen binnen de Ontwikkelvisie. Samen met de grondgebied gemeenten Nuenen c.a. en Geldrop-Mierlo wordt gewerkt aan het nieuwe toekomstperspectief van deze ontwikkeling.

Financiële realisatie 2024

Regionale strategie en samenwerking

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 1e wijziging	Realisatie 2024	Saldo
Personele kosten	2.937.596	2.937.596	2.325.938	611.657
Programmakosten	258.584	1.073.529	1.193.692	-120.163
Lasten	3.196.179	4.011.125	3.519.630	491.494
Baten	4.722.148	4.722.148	4.400.628	-321.519
Saldo	1.525.968	711.023	880.998	169.975

Landgoed Gulbergen

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 1e wijziging	Realisatie 2024	Saldo
Personele kosten	138.485	138.485	139.508	-1.023
Programmakosten	500.000	1.161.157	868.595	292.562
Lasten	638.485	1.299.642	1.008.103	291.539
Baten	638.485	3.820.316	3.154.637	-665.679
Saldo	0	2.520.674	2.146.533	-374.141

Ruimte en wonen

Hoofdpogave

We zien een stevige ruimtelijke opgave voor de regio in de vraag naar nieuwe woningen, bedrijventerreinen en voorzieningen. Vanuit de Strategische Agenda Brainport werken we de 3e pijler (wonen en bereikbaarheid) met elkaar verder uit om invulling te geven aan de ruimtelijke puzzel. Deze pijler is een belangrijke overheidsopgave die we regionaal oppakken. Met het Rijk en de provincie werken aan de verstedelijkingsopgave van de complete regio. De regionale ontwikkelstrategie gebruiken we daarbij als richtinggevende principes

We hebben ervoor gekozen om deze opgaven gezamenlijk ter hand te nemen in de regio en te spreken van een versnellingsopgave. Hierbij is het belangrijk om vanuit één perspectief te handelen, ook richting Den Haag, om samen dingen voor elkaar te krijgen (en het Rijk aan onze 'nationale' opgaven te committeren). Hierbij sluiten we aan bij de ambitie van de Woondeal 2023 van Rijk, Provincie en gemeenten om tot en met 2030 45.000 woningen te realiseren in de regio Zuidoost-Brabant. Hierop aansluitend is vanuit de Strategische Agenda Brainport de vervolgambitie neergelegd om door te programmeren tot 2040. De verwachting is dat er in 2040 100.000 woningen extra nodig zijn ten opzichte van 2023. We kijken hierbij niet alleen naar aantallen, maar ook kwaliteit, woonbehoeften en inzet van woonruimte. In het verlengde hiervan werken we aan de doorontwikkeling van de integrale, regionale ontwikkelstrategie 2023-2030. De regionale ontwikkelstrategie geeft integrale richtinggevende principes met betrekking tot de huidige prognoses en afspraken woningbouwopgave, werklocaties, in samenhang met onze mobiliteitsopgave. Specifiek voor de woningbouwopgave en de regionale programmering vormt de ontwikkelstrategie ook de basis voor de uitwerking en herijking van de Woondeal in 2024.

Opgave Werkprogramma 2024

Versnelling regionale woningbouw

Wat willen we bereiken?

Vaststellen gezamenlijke woondeal voor de regio Zuidoost-Brabant (samen met Provincie Noord-Brabant).

Regie voeren op woondeal.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Opzetten van data-gedreven ontwikkeltools i.r.t. samenhangende opgaven met woningbouw (o.a. doelgroepen, woonzorgvisies e.d.).		Alle gemeenten en de MRE zijn aangesloten op het datasysteem JUNO. Dit is ook ingericht en ingevuld en het systeem is operationeel en toegankelijk voor de gemeenten zelf. De publieksversie openbaar zetten moeten de gemeenten zelf doen en de eerste gemeenten hebben dit al gedaan.
Opstellen regionale programmering, prioritering woningbouwopgave.		In 2023 is de regionale programmering tot en met 2030 opgesteld als onderdeel van de Woondeal, en met doorkijk naar 2040 (regionale ontwikkelstrategie). Medio 2025 is een actualisatie voorzien met de herijking van de Woondeal. Sinds de oplevering van de woningbouwmonitor Juno op 4 april 2024 is gestart met regionale woningbouwregie.
Inrichten, financiering en organiseren versnellingsteam.		Als onderdeel van de regionale Woondeal is een inrichtingsvoorstel voor een regionale Woningbouw-versnellingstafel opgesteld. Deze is op 19 januari 2024 door de Stuurgroep Woondeal tezamen met een begroting vastgesteld. Daarna zijn leden geselecteerd en is men onder de naam V-team Wonen MRE gestart. Het V-team is operationeel en heeft de eerste casussen behandeld en adviezen uitgebracht.
Aanjagen en versnelling woningbouwprogramma's.		Er wordt gekeken naar het vergroten van slagkracht om woningbouwprogramma's aan te jagen en te versnellen. In februari is een advies inclusief implementatiemogelijkheden besproken in het portefeuillehoudersoverleg. Door nieuwe ontwikkelingen en kansen worden op dit moment de mogelijkheid verkend

		voor een realisatieteam, gefinancierd met private middelen. De verwachting is dat dit in 2025 tot besluitvorming komt.
Realisatie en uitvoering regionale woondeal.		Er is een Stuurgroep Woondeal opgericht, waarin alle partners op bestuurlijk niveau zijn vertegenwoordigd. Deze groep stuurt de uitvoering van de Woondeal aan. De stuurgroep wordt ondersteund door een ambtelijk Kernteam Woondeal. De 70 opgaven uit de Woondeal zijn begin 2024 omgezet naar programmamanagement in 12 deelprojecten. Deze zijn geprioriteerd en deels in uitvoering gebracht. Tegelijkertijd wordt er, samen met de subregio's en woningbouwcorporaties, gewerkt aan het versterken van de uitvoeringskracht.
Operatie Beethoven – paragraaf Wonen		Samen met het Ministerie van BZK, de Provincie Noord-Brabant is de MRE gestart met de uitwerking van de woonparagraaf. Er is tijdens het BO MIRT in november 2024 een eerste afspraak te maken die richting geeft. Vervolgens moet dit in 2025 verder worden uitgewerkt tot een regeling.
Herijking en verrijking Woondeal en betrekken gemeenteraden		De huidige Woondeal is destijds onder hoge tijdsdruk tot stand gekomen, waardoor gemeenteraden niet of nauwelijks zijn meegenomen in het proces. Er wordt nu gewerkt aan een herijkte woondeal. De verwachting is dat deze in 2025 gereed is.

Doorontwikkeling regionale ontwikkelstrategie 2023-2030

Wat willen we bereiken?

Doorontwikkeling integrale regionale ontwikkelstrategie 2023-2040.

Ruimtelijke inpassing (puzzel) van majeure opgaven, zoals de woningbouwopgave, mobiliteit, energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en de ruimtelijke stad-land relaties.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Het organiseren van een gezamenlijk proces om te komen tot een vastgestelde ontwikkelstrategie voor de regio in 2023.		Na een intensief traject hebben de partners (21 gemeenten, twee waterschappen en Provincie) op de Omgevingsdag op 13 juli 2023 ingestemd met de ontwikkelstrategie. Deze is voor wensen en bedenkingen voorgelegd aan de 21 gemeenteraden die hierop hebben gereageerd. Het is nu aan het poho Ruimte & Wonen om te reageren op de reacties van de gemeenteraden waarbij wordt gezien of dit aanleiding geeft om aanpassingen te maken. Deze reactie wordt verwacht begin 2025.
Het realiseren van een uitgewerkte ruimtelijke ontwikkelstrategie voor de drie kernopgaven wonen, werken en bereikbaarheid op het schaalniveau de regio Zuidoost-Brabant.		De ontwikkelstrategie wordt uitgewerkt op de drie kernopgaven. Voor wonen is deze vastgelegd in de Woondeal 2023, die in 2025 wordt herijkt. Een visie is gereed, en de programmering voor werklocaties wordt uitgewerkt, naar verwachting is deze begin 2025 gereed. Voor mobiliteit is een mobiliteitsvisie opgesteld. Deze is gereed en deze is voorgelegd aan de 21 gemeenten.
Het borgen van de samenhang tussen de ontwikkelstrategie en andere ruimtelijke opgaven, die vanuit de andere beleidsthema's spelen op regionale schaal. Inclusief betrekken van perspectief brede welvaart.		Er zijn eerste stappen genomen in het borgen van de samenhang tussen de ontwikkelstrategie en de ruimtelijke (deel)opgaven op proces en inhoud. Echter ligt er nog een opgave om dit sterker in te bedden in de manier van werken in de MRE. In 2025-2026 willen we de ontwikkelstrategie hiervoor meer als instrument inzetten om de samenhang te borgen.
Uitwerking vervolgstappen op de regionale ontwikkelstrategie met		In de uitwerking worden de eerste stappen gemaakt met onder andere gemeentelijke en/of subregionale

betrokkenheid van gemeenteraden in het besluitvormingsproces.		uitwerkingen, een dorpenstrategie, ontwikkeling HOV-knopen, intensivering via operatie Beethoven en uitwerkingen op thema's (werklocaties, mobiliteit etc.). Op verschillende onderdelen zijn, waar nodig geacht, gemeenteraden betrokken.
Ontwikkelstrategie in samenhang brengen met andere ruimtelijke opgaven, zoals PMIEK (energienetwerk), Programma Landelijk Gebied/Novex de Peel en Novex Stedelijk Brabant. Dit gezamenlijk vanuit de 21 gemeenten inbrengen in de processen van Provincie en Rijk.		Dit onderwerp vergt continue aandacht. De inhoud van de ontwikkelstrategie is in 2023 namens de 21 gemeenten, ook ingebracht in andere ruimtelijke processen, zoals de PMIEK, Programma Landelijk Gebied/Novex de Peel, Novex Stedelijk Brabant en de Contourennotitie Ruimtelijke Voorstel. In 2024 is een zienswijze op de NRD van Defensie ingediend. In 2024 is afgesproken om in 2025, samen met het Rijk en Provincie, een actualisatie van het MIRT-onderzoek uit 2020 te verrichten. De voorbereidingen en aanbesteding zijn hiervoor doorlopen waardoor begin 2025 dit traject kan beginnen. Hierin vormen de Ontwikkelstrategie en de ruimtelijke ontwikkelingen (meer specifiek ook het energienetwerk) input om te komen tot een geactualiseerd ontwikkelpad.

Financiële realisatie 2024

Ruimte en wonen

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 1e wijziging	Realisatie 2024	Saldo
Programmakosten	43.097	205.597	136.467	69.130
Lasten	43.097	205.597	136.467	69.130
Baten	0	162.500	115.074	-47.426
Saldo	-43.097	-43.097	-21.393	21.704

Mobiliteit Incl. GGA

Hoofdopgave

Het denken over mobiliteit maakt een ontwikkeling door. Mobiliteit levert een bijdrage aan de leefbaarheid, inclusiviteit, veiligheid en gezondheid van onze inwoners. Het huidige mobiliteitssysteem is in de toekomst niet langer houdbaar. Techniek en een andere kijk op mobiliteit maken andere oplossingen mogelijk. De overheidsopgave is om deze transitie op een goede wijze te laten plaatsvinden in onze samenleving. Versterkend voor de (brede) welvaart in onze regio.

Een goede bereikbaarheid van en binnen de hele regio is voorwaardelijk voor de ontwikkeling van de regio. Nu en in de toekomst. In 2030 staan er minder structurele files. We verleiden inwoners in het gebruik van OV en fiets. Het percentage reizigers en ondernemers (vervoerders en verladers) dat de reistijd acceptabel en in voldoende mate voorspelbaar vindt, is in 2030 toegenomen. De ketenmobiliteit is in 2030 versterkt. Het is in 2030 gemakkelijker om de spits of drukte te vermijden. Regionale infrastructurele netwerken (ook elektriciteit) zijn in 2030 op orde. De (inter)nationale bereikbaarheid van de regio is in 2030 versterkt.

Opgave Werkprogramma 2024

Regionale strategie mobiliteit

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbeeld mobiliteit 2040, dat aansluit op de verstedelijkingsstrategie en regionale ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant.

Agenderen van de regionale strategische opgaven op de MIRT-tafel met het Rijk, zodat we de intraregionale en (inter)nationale bereikbaarheid van de regio kunnen blijven verbeteren.

Regionale mobiliteitsagenda (RMA).

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Regiobreed proces om te komen tot een toekomstbeeld mobiliteit als leidraad voor gehele regio Zuidoost-Brabant 2040		In het kader van de Regionale Mobiliteitsvisie is een regiobreed proces gevoerd in de vorm van zienswijzenprocedure.
Opstellen en vaststellen Regionale Mobiliteitsvisie		De regionale mobiliteitsvisie is vastgesteld door de raden van alle 21 gemeenten en door het portefeuillehoudersoverleg mobiliteit.
Verkenkend onderzoek naar de regionale opgaven en doorontwikkeling van de bereikbaarheid van de subregio's Peel, A2 en Kempen aansluitend op het reeds gesloten verstedelijkingsakkoord en verstedelijkingsstrategie SGE als voorbereiding op een "MIRT-aanpak" en de inzet van bereikbaarheidsmiddelen in de periode 2030-2040 voor de hele regio.		Het Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket (MMMP) wordt ontwikkeld. Hierin zijn de opgaven voor de gehele regio opgenomen.
Lobbyen bij Provincie en Rijk (MIRT) voor financiering om de ambities uit het		In de Beethovendeal zijn middelen opgenomen om een deel van de ambities

toekomstbeeld, aanvullend op het verstedelijkingsakkoord, gerealiseerd te krijgen.		uit de Regionale Mobiliteitsvisie voor de gehele regio gerealiseerd te krijgen.
Vaststelling van MMMP		Volgens afspraak waren de eerste contouren voor de zomer 2024 in concept gereed. Nadere uitwerking zou verder volgen in 2024. Dit is met een half jaar vertraagd omdat de focus nu is gelegd op het kortetermijnmaatregelen (KTM2 Beethovendeal) ten behoeve van bespreking in het BO-MIRT van november 2024.

Doorontwikkeling mobiliteitsaanpak 2023-2030

Wat willen bereiken?

Opstellen (meerjaren) Regionaal Mobiliteitsprogramma 2024 e.v., monitoren, bijsturen, beheer bereikbaarheidsmiddelen en regionale financiering/middelen
Brainportdeal.

Versterken (inter)nationale en regionale bereikbaarheid van de regio door te investeren in het HWN, OWN, HUBs, fietsnetwerk en openbaar vervoer voor het regionale mobiliteitssysteem

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Inrichten programmabureau mobiliteit.		Samenwerkingsovereenkomst regionale mobiliteit is door 21 gemeenten vastgesteld conform planning. De bemensing van het Programmabureau bleek uiterst moeizaam. De strategisch adviseur en programmaregisseur zijn in 2024 gevuld. Nog openstaand voor 2025 is het invullen van de rol van Regisseur programmabeheersing. Tijdelijk is extra externe ondersteuning geregeld voor o.a. de nadere uitwerking van het MMMP en KTM2.
Vereenvoudigen overlegstructuren mobiliteit (Brainport Bereikbaar, Smartwayz, bereikbaarheidsagenda).		Regionale governance is ingericht en operationeel. Bovenregionale governance is opnieuw ontworpen. In Q1 2024 is de uitwerking gemaakt. De stuurgroep die daarin een belangrijke rol speelt is operationeel sinds Q2 2024. Evaluatie van het eerste jaar inclusief doorgroeipad in Q2 2025 of eerder als daar bestuurlijk om gevraagd wordt.
Bundelen/herstructurering programma's, fondsen en bemensing.		Wordt meegenomen in het proces MMMP en inrichten programmabureau.

Meerjarenprogramma ontwikkelen (RMP), inclusief KTM A2-randweg, autowegen, HOV, ov-diensten, fietspaden en Hubs. E.e.a. aangevuld met de mobiliteitspakketten van de subregio's.		KTM2 is vastgesteld in Poho en geagendeerd in BO-MIRT conform afspraken. RMP2025 wordt voorbereid voor vaststelling op Omgevingsdag in december 2024. MMMP wordt verder ontwikkeld in 2025.
Meewerken aan de nieuwe ov-concessie die in 2027 in zal gaan.		Concessie is verlengd tot 2029. De bestuurlijke Kopgroep gedeelde mobiliteit Zuidoost-Brabant die het proces richting een nieuwe concessie begeleid, is opgestart. Opgave is verbreed tot 'gedeelde mobiliteit'. Verschillende regio wethouders (ook vanuit het zorgdomein vanwege de wens van een integraal systeem) hebben zitting in de kopgroep.

Schone, gezonde en veilige mobiliteit

Wat willen bereiken?

Schonere, gezondere en veiligere mobiliteit in de regio, door het realiseren van programma's en projecten die opgenomen zijn in het Regionaal Mobiliteitsplan (RMP).

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Uitwerken strategische beleidskaders, die bijdragen aan de ambitie van de regio.		Regionale Mobiliteitsvisie is door 21 gemeenteraden vastgesteld. Dit bevat het strategisch beleidskader.
Realiseren regionale verkeersveiligheidsprojecten, zoals opgenomen in het RMP 2023, waaronder de verkeersveiligheidsquiz.		De regio had de ambitie om een regionaal uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid (RUV). Door onderbezetting en noodzakelijke focus op andere werkzaamheden heeft de regio de noodzakelijke coördinerende rol niet op zich kunnen nemen. Met de provincie is gewerkt aan een nieuw Provinciaal Verkeersveiligheidsplan.
Het realiseren van de programma's en projecten uit het RMP 2023 en het jaarprogramma Brainport Bereikbaar 2023.		Realisatie conform planning.
Uitwerken inhoudelijke beleidskaders, die bijdragen aan ambitie van de regio.		Uitwerking van Regionale Mobiliteitsvisie in thematische beleidskaders volgt in 2025 en worden in MMMP opgenomen.

Financiële realisatie 2024

Mobiliteit, incl. GGA

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 1e wijziging	Realisatie 2024	Saldo
Programmakosten				
- Faciliteren regionale samenwerking	43.097	43.097	522.091	-478.994
- GGA	31.691	198.030	198.030	0
Lasten	74.788	241.127	720.121	-478.994
- Faciliteren regionale samenwerking	0	0	496.588	496.588
- GGA	31.691	198.030	198.030	0
Baten	31.691	198.030	694.618	496.588
Saldo	-43.097	-43.097	-25.503	17.594

Energietransitie

Hoofdoopgave

Onze inwoners en bedrijven moeten kunnen vertrouwen op een energiesysteem dat een betrouwbaar en betaalbaar aanbod biedt. Onze regio wil uiterlijk in 2050 klimaatneutraal zijn en als tussenstap in 2030 minimaal 55% minder CO2 uitstoten dan in 1990. Toelichting van de opgave: De energietransitie is een brede opgave in de regio en moet in samenhang gezien worden met de schaa sprong. Enerzijds werken we aan een robuust en betrouwbaar energiesysteem. Dit vraagt op de korte en lange termijn om afstemming tussen overheden, netwerkbedrijven en bedrijven in de regio. Anderzijds zetten we volop in op energiebesparing, de realisatie van zonnepanelen en windparken en een slimme inzet en verdeling van warmtebronnen in onze regio. Hierover hebben we met elkaar afspraken vastgelegd in onze Regionale Energiestrategie (RES) 1.0. Deze is eind 2021 in alle raden en de besturen van provincie en de beide waterschappen vastgesteld. Om invulling te geven aan de uitvoering hebben we een Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma RES opgesteld.

Opgave Werkprogramma 2024

Toekomstig energiesysteem

Wat willen we bereiken?

Toekomstbestendige afgestemde vraag-aanbod energiesysteem in 2050. Een betere benutting van de capaciteit van het bestaande energienetwerk in onze regio dan in 2022 het geval is, doordat energievraag- en aanbod beter op elkaar aansluiten en door netuitbreidingen.

Faciliteren en stimuleren van pilots (op het gebied van energietransitie) en gemeenten i.s.m. partijen als Brainport Development en Innovatiehuis De Peel.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Organiseren en inrichten programmabureau/-sturing		De functies van procesmanager voor de programmalijnen energiesysteem/ grootschalige opwek en warmte, en voor programma-ondersteuner zijn ingevuld. Besloten is om de functie van

		procesmanager voor de programmalijn gebouwde omgeving in te vullen via externe inhuur. De nieuwe structuur van het programmteam is uitgewerkt in het nieuwe Samenwerkings- en uitvoeringsprogramma RES 2025-2027.
Afstemmen met partners over oplossingen voor de netcongestie op korte en langere termijn, zoals uitbreidingen van het elektriciteitsnetwerk, slim omgaan met vraag en aanbod van elektriciteit en integraal programmeren. Waaronder het proces pMIEK (Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat).		De Brainportregio heeft prioriteit gekregen in het provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK) voor de netverzwaring. Op 27 november 2024 heeft het ministerie van KGG besloten het hoogspanningsstation in Wijchen met onderliggende infrastructuur op te nemen in het nationale MIEK. De aanmelding voor de nationale status is tot stand gekomen in nauwe samenwerking tussen de Provincie Noord-Brabant, MRE, Brainport Development en netbeheerder TenneT. Om onze regionale ontwikkeling mogelijk te maken is er meer uitbreiding nodig van de elektriciteitsinfrastructuur, zowel op het Brabantse hoofdnet als ook alle onderliggende netten. Als regio werken we hierin actief samen met de netbeheerders en de provincie om dit versneld mogelijk te maken. - I.s.m. de regio West-Brabant hebben we een verkenning van het regionale energiesysteem van de toekomst (2040-2050) laten uitvoeren, besproken in het poho energietransitie van september. Deze resultaten zijn vertaald in een actieagenda. - Samen met Brainport Development en de Provincie en netbeheerders werken we samen in het Uitvoeringsprogramma Toekomstbestendig Elektriciteitsnetwerk Brainport (UTEB), met acties op korte termijn om de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk te versnellen. Zoals aan (gezamenlijke) routes voor versnelde planvorming en vergunningverlening. - Samen met Brainport Development is er een ondersteuningsaanpak gestart voor energiehubbs, waar 11 gemeenten in

		participeren. Voor 3 gemeenten is er een aanvullende 'energiehub regisseur' in dienst gekomen bij Brainport Development die inmiddels is gestart met de eerste fases voor de verkenning van een mogelijke energiehub.
Lobby voor prioritering bij netbeheerders en lobby voor experimenteerruimte en aanpassing wet- en regelgeving	●	Samen met Brainport Development blijven we onze belangen behartigen richting het Rijk en andere partijen. Zie bijvoorbeeld de geslaagde lobby om in het nationale MIEK een prioritaire status voor de regio te krijgen.
Zorgen voor informatie-uitwisseling tussen gemeenten en andere partijen over pilots en subsidiemogelijkheden. Hierbij ook aanhaken bij het duurzaamheidsplan van Brainport Development.	●	Via nieuwsbrieven wordt informatie gedeeld over interessante projecten. Hierover vindt afstemming plaats met o.a. Brainport Development en Fontys.
Onderhouden en benutten netwerk met provincie, Rijk en Europa om bijvoorbeeld aan te kunnen sluiten bij landelijke of Europese projecten.	●	We hebben input geleverd voor de 'Klimaatmissie' van de gemeenten Eindhoven en Helmond. Als MRE nemen we verder deel aan de onderzoeksprojecten MARET/EXPLORE en SPRONG (als klankbordpartner). Verkend wordt of we als regio gebruik kunnen maken van ELENA-subsidies.
Innovatieve oplossingen worden gezocht voor de beperkte netcapaciteit in de verschillende subregio's, zoals oplossingen om energie op te slaan.	●	Op diverse plekken in de regio, zoals in de Kempen en in Eindhoven, lopen pilots bij bedrijventerreinen met innovatieve oplossingen voor de netcongestie. Een goed voorbeeld is het Kempisch Bedrijvenpark in Bladel, waar gewerkt wordt aan een 'energiehub'.
Gemeenten hebben rol om als launching customer op te treden bij de uitrol van nieuwe technieken en werkwijzen, zoals op het gebied van de opwek van zon- en windenergie.	●	Op diverse plekken in de regio worden innovatieve technieken toegepast. Denk aan een creatief zonnepanelensysteem als klimop tegen een gevel, de installatie van een warmtecollectorveld bij een sportveld en het gebruik van ijzerbrandstof voor de verwarming van woningen. Als we interessante ontwikkelingen zien, delen we dit met de gemeenten via bv de nieuwsbrieven.

Duurzame opwek energie

Wat willen we bereiken?

In onze RES 1.0 is als ambitie opgenomen dat we als regio in 2030 2 terawattuur (TWh) aan duurzame energie bijdragen aan het Klimaatakkoord.

Realisatie zonne- en windparken conform de afgesproken ambitie in de Regionale Energiestrategie MRE.

Realisatie zon op bedrijfsdaken en 'restruimtes' al taluds, op parkeergarages of bij vliegvelden. Als ambitie is opgenomen dat alle gemeenten beleid hebben op het gebied van lokaal eigendom bij grootschalige wind- en zonprojecten.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Organisatie bestuurlijk gesprek over de voortgang op de ambitie naar 2 TWh duurzame energie; signaleren knelpunten; kennisdeling; coördinatie; afstemming met betrokken partners zoals Defensie en waterschappen.		- De gesprekken over de totale inzet op duurzame opwek in de regio, en of die voldoende is om aan de ambitie (2 TWh in 2030) te voldoen, lopen nog. De realisatie van deze ambitie staat erg onder druk. - Er is in 2024 een voortgangsrapportage 'light' opgeleverd met het actuele inzicht in de stand van zaken. Deze is nu ook continu beschikbaar in het online dashboard te vinden via www.energieregionmre.nl. - De benodigde informatie voor het Investeringsplan (IP)26-36 voor grootschalige opwek is aangeleverd bij Enexis. Hierbij hebben we bij de gemeenten informatie opgehaald over de meest actuele situatie.
Opstellen en uitvoeren samenwerkings- en uitvoeringsprogramma (S & UP).		Het nieuwe Samenwerkings- en uitvoeringsprogramma RES (S&UP) 2025-2027 is door alle colleges vastgesteld en ter informatie voorgelegd aan de besturen van Provincie en beide waterschappen. De voortgang van de projecten uit het huidige S&UP wordt gemonitord, en is ook via het online dashboard te volgen. De raden zijn hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief, en in de Metropoolconferentie van 20 november.
Deelname in bestuurlijke Brabantbrede Stuurgroep RES, met Provincie en de andere 3 Brabantse regio's.		6x heeft overleg plaatsgevonden van de Brabantbrede Stuurgroep RES (deze heet voortaan Brabants Bestuurlijk Overleg Energie (BBOE). De voorzitter of vicevoorzitter van het poho

		energietransitie heeft hieraan deelgenomen namens de regio.
Deelname aan nationaal bestuurlijk RES-Beraad.		3x heeft het nationaal bestuurlijk RES-Beraad plaatsgevonden. De voorzitter of van het Poho energietransitie heeft hieraan deelgenomen namens de regio.
Ondersteuning lokale beleidsvorming en procedures, incl. lokale participatie (met tools vanuit RES-werkgroep communicatie)		20 van de 21 gemeenten hebben beleid voor lokaal eigendom bij grootschalige (duurzame) opwek. Dit is op verschillende manieren ingevuld; het beleid van de gemeenten komt niet altijd overeen met de richtlijnen zoals opgenomen in de RES 1.0.
Bedrijven op bedrijventerreinen van informatie voorzien over mogelijkheden voor benutting van duurzame opwek in relatie tot netcongestie. Bedrijven verwijzen naar (subsidie)programma's en partners voor de ontwikkeling van innovatieve manieren om duurzame opwek te benutten via opslagsystemen en energiehandelsplatformen		De regio heeft een subsidie van ruim €900.000 ontvangen voor een periode van 2,5 jaar vanuit het landelijk Programma Verduurzaming Bedrijventerreinen. Dit geld wordt ingezet voor de inhuur van 'aanjagers' die aan de slag gaan met verduurzaming op bedrijventerreinen. Het project is gestart op 1 oktober 2024, met de aanpak op 9 bedrijventerreinen (valt onder programmalijn verduurzaming gebouwde omgeving). Dit is aanvullend op de inzet van een 'energiehub-regisseur', die inmiddels is gestart met de eerste fases voor de verkenning van een mogelijke energiehub op 3 bedrijventerreinen.

Verduurzaming gebouwde omgeving

Wat willen we bereiken?

Reductie van de CO2-uitstoot door besparing op en verduurzaming van energieverbruik door bewoners, bedrijven en gemeenten en deze doelgroepen (versneld) in beweging krijgen. Gemeenten hebben hun beleid met elkaar afgestemd met betrekking tot het gebruik van duurzame warmtebronnen.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Aanscherping van de doelstellingen op het gebied van besparing. Afstemming met betrokken partners zoals energiecoöperaties en woningcorporaties.		Bestuurlijk is de keuze gemaakt om nu de focus te leggen op de uitvoering van acties en in het nieuwe Samenwerkings- en uitvoeringsprogramma vast te houden aan de eerdere ambitie om maximaal in te zetten op besparing. Elke gemeente heeft

		uiteraard zijn eigen ambities vastgelegd op het onderwerp energiebesparing.
Uitvoering afspraken in de RES 1.0 en het Samenwerkings- en uitvoeringsprogramma RES over onze inzet op energiebesparing.		In 2024 is gewerkt aan de volgende projecten (soms als regionaal project en soms als 'coalition of the willing'): - Samenwerking met lokale energiecoöperaties (LEC's: We werken toe naar een samenwerkingsprogramma om de coöperaties te ondersteunen bij hun professionalisering. - Samenwerking met woningcorporaties: Gesproken wordt bijvoorbeeld over juridische mogelijkheden om samen te werken bij de isolatie-aanpak. - Ondersteuning en kennisdeling bij de aanpak van energiearmoede: gemeenten zijn ondersteund op basis van kennissessies (i.s.m. provincie). - Aanpak energiebesparing woningen en coördinatie m.b.t. Soorten Management Plannen (SMP): gemeenten zijn ondersteund op basis van kennissessies (i.s.m. provincie). - Coalitie De Groene Zone Isoleren (19 gemeenten): kick off is geweest op 10 oktober. - Coalitie De Groene Zone zonnepanelen 1.1 (11 gemeenten): Voorbereidingen zijn getroffen voor het project; er wordt nog bepaald of het project doorgaat, gezien de landelijke discussies rond saldering. - Kennisdeling m.b.t. de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed: goed bezochte werksessie georganiseerd voor ambtenaren; webinar over verLEDding openbare verlichting is in voorbereiding.
Uitvoering van lokale transitievisies warmte. Verkenning inzet bovenlokale warmtebronnen (denk aan biogas, aquathermie en geothermie). Het ontwikkelen van een afwegingskader voor de inzet van warmtebronnen. Ondersteund door een ambtelijke RES-werkgroep Warmte.		Vanuit het Nationaal Programma Lokale Warmte (NPLW) hebben we als regio aanvullende middelen ter beschikking gekregen om in te zetten voor kennisdeling en de uitvoering van pilots in de warmtetransitie. Gemeenten konden in coalitie-verband aanvraag indienen voor projecten. Gehonoreerd zijn o.a.: aanpak Vereniging van Eigenaren, database gemeentelijke acties en samenwerking

		gemeenten en LEC's. Uitvoering in 2025. - We zijn gestart met het opstellen van een 'warmtebronnenstrategie', - Er loopt een 'Community of practice' kleine warmtenetten, ondersteund vanuit MRE. - Er is een position paper groen gas opgeleverd en vastgesteld door de stuurgroep. - MRE doet mee aan het actieprogramma geothermie. - Samen met het Nationaal Programma Lokale Warmte hebben we kennis gedeeld m.b.t. het opstellen van de gemeentelijke warmteprogramma's. - Verder heeft er kennisdeling en afstemming plaatsgevonden op o.a. de thema's geothermie, groen gas en kleine warmtenetten.
--	--	---

Financiële realisatie 2024

Energietransitie

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 1e wijziging	Realisatie 2024	Saldo
Programmakosten	608.097	2.694.222	1.259.947	1.434.276
Lasten	608.097	2.694.222	1.259.947	1.434.276
Baten	565.000	2.363.516	1.949.211	-414.305
Saldo	-43.097	-330.706	689.265	1.019.971

Economie

Incl. Investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development

Hoofdoopgave

Een gezonde, veerkrachtige regionale economie is een belangrijke voorwaarde voor het versterken van brede welvaart in onze regio. Dankzij het unieke Brainportprofiel van onze regio en het vermogen om samen te werken hebben we de mainportstatus verworven. We staan nu voor de uitdaging om enerzijds die economische doorontwikkeling te faciliteren en ervoor te zorgen dat de positie van onze regio zowel nationaal als internationaal nog sterker wordt. Anderzijds is het een gemeenschappelijke opgave om ervoor te zorgen dat alle inwoners van deze sterke regionale economie kunnen profiteren en mogelijkheid hebben om te participeren. Hiervoor is een goede verbinding tussen lokale, subregionale en regionale ambities en opgaven een vereiste. Dit betekent meer dan alleen het samenvoegen van ambities en agenda's. We moeten elkaar blijven opzoeken, versterken en aanvullen, want alleen dan kunnen we ons unieke profiel blijven behouden. Wat willen we samen bereiken? De balans tussen wat nodig is om de mainportstatus verder door te ontwikkelen en dat wat lokaal en subregionaal gewenst is vanuit een duurzame, gezonde en inclusieve samenleving. We leggen een stevige basis neer voor brede welvaart in onze regio. Binnen de Triple Helixsamenwerking geven we als overheid vorm aan de doorontwikkeling als mainport. Een onderdeel daarvan is ook de ruimtelijke impact van de economische ontwikkelingen rondom bedrijventerreinen. Nieuwe bedrijventerreinen zijn nodig voor de ruimtelijke puzzel en om de ruimte op de beste plekken te benutten voor de functies die daar het beste passen. In de nieuwe regionale bedrijventerreinenprogrammering zal daarnaast ook aandacht zijn voor het toekomstbestendig (intensivering-/verdichtingsmogelijkheden) maken van de bestaande bedrijventerreinen om de regionale groei op te kunnen vangen. Daarnaast kijken we in bredere zin vanuit economisch perspectief naar de versterking van onze fysieke leefomgeving, waarbij wij aandacht hebben voor de ruimtelijke impact van de regionale economische groei (bedrijventerreinen, voorzieningen, etc.). We zoeken daarbij nadrukkelijk de verbinding met andere thema's om de inpassing van de economie in de regio zo goed mogelijk af te stemmen met de opgaven op het gebied van o.a. mobiliteit, energie en landelijk gebied. Dit alles komt ook samen in een goede ruimtelijke afweging in nauwe samenhang met het thema Ruimte en Wonen. Met ons regionaal Stimuleringsfonds zetten we in op het verder versterken van het innovatieve ecosysteem en ketenwerking in het bedrijfsleven door de ontwikkeling van projecten en financiering.

Opgave Werkprogramma 2024

Doorontwikkeling mainport vanuit Strategische Agenda Brainport

Wat willen bereiken?

Doorontwikkeling vanuit de strategische agenda Brainport (3 pijlers internationale waardeketens, talent en wonen en bereikbaarheid), door samenhang te creëren tussen de lokale en subregionale economische agenda's te verbinden op de regionale Brainportagenda.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Organiseren overheidsinbreng in triple helixsamenwerking Brainport. Via doorlopend proces om tot inhoudelijke afstemming te komen en de gezamenlijke strategische koers vanuit overheid te bepalen bij de (uitvoering van) de Strategische Agenda Brainport.		Doorlopend proces via reguliere overlegstructuren (AVA, Dagelijks Bestuur, Portefeuillehoudersoverleg en ambtelijke lijnen) en netwerken. We hebben vanuit de MRE-agenda input geleverd aan de regionale vertegenwoordiger in de halfjaarlijkse AVA van de Stichting Brainport op 16 mei.

		Via het Poho economie op 17 juni zijn de portefeuillehouders in de regio op de hoogte gebracht van en gevraagd te reflecteren op Project Beethoven. Voor het talentonderdeel dat door Brainport Development wordt getrokken heeft een specifieke toelichting plaatsgevonden in het Poho Economie van 2 oktober. Het Poho Economie is op 27 november geïnformeerd over de stand van zaken Bovenregionale Samenwerking. Dit traject is gericht op versterkte samenwerking met omliggende regio's, met als inzet op de thema's economie, mobiliteit en wonen.
Opstarten nieuwe ronde meerjarenfinanciering Brainport Development, met besluitvorming in 2024.		Het proces is in 2024 opgestart. Via een ambtelijke werkgroep is de besluitvorming over meerjarenplan en meerjarenfinanciering voorbereid. Het voorstel hiervoor is in de procedure van zienswijze gebracht. Tevens heeft de gemeentelijke besluitvorming plaatsgevonden bij de aandeelhoudende gemeenten. In het AB van 3 juli is de meerjarenfinanciering Brainport Development vastgesteld. In december is de toekenningsbrief verstuurd door MRE aan Brainport Development voor de bijdrage in de uitvoering van het jaarplan 2025.
Regionale inbreng leveren vanuit Poho economie via bestuurlijke afvaardiging in de Stichting Brainport.		Richting de Stichting Brainport loopt een strategische lijn vanuit de afvaardiging vanuit het DB MRE. Diens rol is om de bredere strategische lijn van de Brainport agenda en het MRE Samenwerkingsakkoord te verbinden en bewaken. Voor de regulier vergaderingen van het AB Brainport wordt hierop op ambtelijk geadviseerd door MRE. Specifiek voor jaarlijkse Strategie sessie AB Brainport op 13 september is een memo opgesteld met input vanuit de brede MRE-agenda. In het DB MRE van

		11 november is ingestemd met de regulier invulling van de MRE (DB-lid MRE) zetel in het bestuur van de stichting Brainport.
Regionaal bepalen prioriteit en focus in activiteiten, die in het Jaarplan Brainport benoemd zijn via Poho economie.		De door ons aangeleverde input voor het Jaarplan is door Brainport Development verwerkt in het jaarplan. Het ophalen van de input is voor 2025 meegelopen in het meerjarenplan en meerjarenfinanciering. Volgend jaar zal hier weer een apart traject op worden georganiseerd om input op te halen voor het jaarplan 2026.

Versterken vestigingsklimaat

Wat willen bereiken?

Een toekomstbestendige regionale programmering bedrijventerreinen, die passen bij de behoefte van de regio, door een goede regionale afstemming tussen subregio's en in samenwerking met provincie.

Stimuleringsfonds (met als onderdeel daarvan participatie in provinciale SIR-regeling): Innovatieve projecten tot uitvoering brengen, die ons innovatieve ecosysteem versterken en/of een bijdrage leveren aan onze regionale opgaven. Hierdoor dragen we bij aan sterke lokale en subregionale economieën en de economische weerbaarheid op de lange termijn.

Verkrijgen van extra (Rijks-)middelen ten gevolge van de schaalessprong om de impact op de brede welvaart in goede banen te kunnen leiden. O.a. door investering in brede voorzieningenniveau als onderdeel van pijler 3, wonen en bereikbaarheid, van de strategische agenda Brainport.

Stimuleren en faciliteren nieuwe economische dragers in het landelijk gebied.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Ruimtelijke afweging van de ontwikkeling van bedrijventerreinen in samenhang/afstemming brengen met de regionale ontwikkelstrategie/thema ruimte en wonen.		In het proces om te komen tot een nieuwe bedrijventerreinenprogrammering worden de ontwikkelprincipes vanuit de regionale ontwikkelstrategie meegenomen. De regionale visie op de bedrijventerreinenprogrammering is besproken op de Omgevingsdag van 4 juli 2024. Via de verbinding met de regionale ontwikkelstrategie brengen we de ruimtelijke vraagstukken bij elkaar. Op de Omgevingsdag van 11 december is de integrale samenhang tussen werklocaties en andere thema's nadrukkelijk onderwerp van gesprek geweest.
Vorbereiden besluitvorming bedrijventerreinen t.b.v. Omgevingsdag, waarbij gemeenten verantwoordelijk zijn voor het proces om te komen tot realisatie.		De regionale programmering bedrijventerreinen is via een intensief proces van ambtelijke en bestuurlijke werksessies opgepakt onder leiding van een schrijftteam, bestaande uit ambtenaren van enkele regiogemeenten, met coördinatie vanuit de MRE. Op de

		Omgevingsdag van 4 juli 2024 is de visie op de bedrijventerreinen programmering besproken en vervolgens ter instemming voorgelegd aan de raden. Enkele raden voeren deze bespreking in Q1 2025, in veruit het grootste deel van de raden is in Q4 2024 ingestemd met de visie. De uitwerking van deze visie in een daadwerkelijke programmering naar werkmilieus, hectares en locaties heeft grotendeels in Q3 en Q4 2024 plaatsgevonden. Het streven is om op een extra Omgevingsdag in Q1 2025 de programmering definitief kunnen vaststellen.
Regionale programmering bedrijventerreinen.		Het aanbod aan direct uitgeefbare terreinen is zeer beperkt. In de nieuw vast te stellen programmering zijn enkele keuzes gemaakt, die het proces moeten vereenvoudigen en adaptiever moeten maken om op het juiste moment het juiste type terrein beschikbaar te krijgen. Bestuurlijk is ervoor gekozen om een 'zeef' te hanteren met scherpe keuzes in de regionale profilering. In Q3 en Q4 2024 is via een opdracht aan Stec-groep uitgewerkt wat dit betekent voor de te programmeren hectares in de werkmilieus grootschalige productie en grootschalige distributie. Dit heeft geleid tot een (beperkte) afslag op het aantal te programmeren hectares voor grootschalige distributie. Voor grootschalige productie heeft geen afslag op de hectares plaatsgevonden, maar kan mogelijk door een selectief allocatiebeleid o.b.v. regionale meerwaarde meer gestuurd worden op welke bedrijven we willen faciliteren. Tegelijkertijd werken we met de gemeenten een uitwerking van een aantal zaken in de conceptprogrammering, zoals intensivering en herstructurering van bestaande terreinen, gezamenlijke loketfunctie en kwaliteitscriteria. Voldoende beschikbaarheid van

		ambtelijke capaciteit blijft hierbij een belangrijk aandachtspunt.
Uitvoering geven aan Stimuleringsfonds via drie tenders per jaar, communicatie.	●	De drie geplande tenders zijn uitgezet en gesloten. Van alle tenders heeft de besluitvorming plaatsgevonden. Alle projecten, die in 2022, 2023 en in tender 1 2024 een bijdrage ontvingen zijn gepubliceerd op de website. De provinciale regeling EKT/SIR kent een openstelling van 1 februari t/m 1 oktober. Aanvragers zijn geadviseerd over de in te dienen aanvragen. Voor de zomer werd het subsidieplafond voor het langer bestaand MKB in Zuidoost bereikt.
Onderhouden netwerk met de relevante partners.	●	Er wordt 3-wekelijks afgestemd met de Provincie m.b.t. de SIR. Intermediaire partijen, the Gate, Round1 en Brainport Development worden met regelmaat op de hoogte gebracht van nieuwe/relevante ontwikkelingen.
Het Stimuleringsfonds verbreden naar alle 5 thema's uit het Samenwerkingsakkoord 2023-2026.	●	In september is, na advisering door Adviesgroep en poho Economie, door het DB de opdracht verstrekt de beleidsregel Stimuleringsfonds aan te passen. Met deze aanpassing wordt de verbreding naar de 5 thema's geëffectueerd. Hierbij wordt uitgegaan van het huidige in de begroting opgenomen bedrag van € 2 miljoen. Dit betekent dat wordt voorgesteld de tijdelijke verschuiving tussen de inwonerbijdragen Stimuleringsfonds en Regionale opgaven van in totaal € 835.000 structureel te maken. Tevens wordt voorgesteld de in voorziening Stimuleringsfonds niet beschikte middelen ultimo 2023 van € 4 miljoen in te zetten voor de hoofdogaven en daarmee verbonden versterking van de uitvoeringskracht in en van de regio. Op 9 december 2024 is de nieuwe Beleidsregel Stimuleringsfonds vastgesteld door het DB.
Opzetten proces voor de aanvraag 5e tranche van de Regiodeal. Bij toekenning het organiseren van een proces voor het	●	We hebben een toekenning Regiodeal ontvangen van € 20 miljoen, het convenant is op 12 september in een

goed doorlopen van de juridische en financiële afwikkeling hiervan.		eerste Rijk-Regio overleg bestuurlijk vastgesteld. Daarmee is de aanvraag met succes afgerond en zijn we naar de volgende fase gegaan, namelijk de uitvoering. Op 12 november is het convenant ondertekend. In q4 is de uitvoeringsfase ingericht. Het AB heeft op 18 december de Verordening vastgesteld. Geselecteerde projecten kunnen nu een aanvraag indienen. De eerste aanvraag is ontvangen.
We organiseren samen met regionaal thema landelijk gebied een facultatieve leergang Economische vitaliteit landelijk gebied, genaamd "Buitenkans in Brainport".		In 2023 hebben we een succesvolle leergang georganiseerd. Gezien de prioritering in activiteiten is hier geen verdere voortgang aan gegeven (en wordt deze op korte termijn ook niet verwacht). We bekijken met het thema vitaal landelijk gebied hoe de economische vitaliteit van het landelijk gebied verder te versterken. Hiervoor wordt in 2025 een strategische verkenning van de opdracht uitgevoerd.
Additionele activiteit, niet opgenomen in Jaarplan 2024: Strategische verkenning voorzieningen.		Hoewel nog niet voorzien in het Jaarplan 2024, is eind 2023 gestart met een door het Dagelijks Bestuur verstrekte opdracht naar de verkenning van het voorzieningenniveau in de regio. De verkenning is uitgesplitst naar basisvoorzieningen en, topvoorzieningen Als onderdeel van basisvoorzieningen is een 0-meting voorzieningen. Deze is het DB MRE in november vastgesteld. Gemeentes zijn middels brief en bijgevoegde rapport geïnformeerd. Regionale kengetallen zijn in ontwikkeling en worden in q1 2025 opgeleverd. Tevens is een eerste verkenning gedaan naar mogelijk gewenste topvoorzieningen. Een eerste inventarisatie is afgerond en besproken in het Poho Economie in november en DB MRE in december. In q1 2025 vindt nadere concretisering plaats. Vanuit het project Beethoven is een aanvullende opdracht gestart om in beeld

		te krijgen wat de schaa sprong in voorzieningen zowel fysiek als financieel betekenen. Hiertoe is door Deloitte een quickscan uitgevoerd. De 1 ^e verkenning is afgerond in q1 2025 wordt de quickscan afgerond.
--	--	--

Financiële realisatie 2024

Economie, incl. investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 1e wijziging	Realisatie 2024	Saldo
Personele kosten				
- Stimuleringsfonds	185.853	185.853	195.669	-9.816
Programmakosten				
- Economie	43.097	43.097	54.756	-11.659
- Stimuleringsfonds	2.179.736	2.179.736	2.179.736	0
- Bijdrage Brainport Development NV	4.981.571	4.981.571	4.981.571	0
Lasten	7.390.258	7.390.258	7.411.733	-21.475
- Economie	0	0	31.260	31.260
- Stimuleringsfonds	2.469.784	6.469.784	6.479.601	9.817
- Bijdrage Brainport Development NV	4.981.571	4.981.571	4.981.571	0
Baten	7.451.355	11.451.355	11.492.433	41.077
Saldo	61.097	4.061.097	4.080.700	19.603

Landelijk gebied

Hoofddopgave

Ons landelijk gebied is in transitie. Er vinden maatschappelijke, economische en ruimtelijke veranderingen plaats. Daarnaast zijn er grote opgaven op het gebied van milieu en klimaat. Deze ontwikkelingen, en vraagstukken zoals woningbouw, infrastructuur en werklocaties, vragen om fysieke ruimte. Het vraagt om een nieuwe balans in het landelijk gebied en om verbinding tussen de functies van het landelijk gebied en het stedelijk gebied. Het vraagt ook een kwaliteitsslag van het landelijk gebied, waarbij natuur en landschap in toenemende mate randvoorwaardelijk zijn in het realiseren van de Brainportambities. Onze regionale ambitie is te komen tot een landelijk gebied dat leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal is, zodat het bijdraagt aan een concurrerend vestigingsklimaat en een bijdrage levert aan de regionale brede welvaart. De kwaliteitsverbetering van de fysieke leefomgeving in het landelijk gebied is een enorme opgave. Daar ligt ook een samenhang met de opgaven uit het programma energietransitie. Het stikstofdossier is een belangrijk aandachtspunt voor de ontwikkeling van zowel de kwaliteit van de leefomgeving, de agrarische sector als ook voor bedrijfsruimte, woningbouw en infrastructuur, temeer omdat nog veel onduidelijk is en kaders deels ook worden bepaald door recente en mogelijk nog te verwachten gerechtelijke uitspraken. Probleemoplossend vermogen, een integrale benadering én gezamenlijke prioritering van ruimtelijke opgaven vanuit Rijk en regio is nodig om hierop te kunnen versnellen. Niet alleen om de economische groei voldoende te kunnen accommoderen, maar juist ook om gelijktijdig de kwaliteit van de leefomgeving te kunnen versterken, onder andere door te werken vanuit de principes 'water en bodem sturend' en regionale brede welvaart. We benutten daarbij gebiedsprocessen als Novex De Peel en het Nationaal programma landelijk gebied (NPLG) om functies in balans te brengen met de natuurlijke draagkracht van het gebied. Wat willen we samen

bereiken? De versterking van ruimtelijke en ecologische kwaliteiten hangt samen met de veranderende economische en sociale structuur in het landelijk gebied en de verbinding tussen landelijk en stedelijk gebied. De hele regio heeft belang bij een vitaal buitengebied. De diverse onderwerpen worden in onderlinge samenhang bekeken. We willen een landelijk gebied dat voldoet aan de eisen zoals opgenomen in het Nationaal programma landelijk gebied. Het doel is om leefbaarheid en economische vitaliteit van het landelijk gebied voor mensen die er wonen, werken en recreëren te verbeteren en een toekomstbestendige gezonde en natuurlijke leefomgeving te maken. We monitoren de effecten en veranderingen. Zuidoost-Brabant is samen met aangrenzende delen van Noordoost Brabant en Noord- en Midden-Limburg tevens één van de belangrijkste voedselproducerende regio's van Nederland. We streven naar verbreding en verduurzaming van het regionale productiepalet. Het huidige productiemilieu van de landbouw gaat veranderen naar meer extensieve en natuurinclusieve vormen van landbouw. Tegelijkertijd is de landbouw in onze regio een belangrijk onderdeel van de hele voedselproductie en draagt bij aan de eiwittransitie van ons voedingspatroon en is een gezonde economie in het landelijk gebied van belang voor de maatschappelijke vitaliteit.

Opgave Werkprogramma 2024

Toekomstbestendig landelijk gebied

Wat willen bereiken?

Economisch en maatschappelijk vitale landelijke gebieden en robuuste natuur en perspectiefrijke landschappen door regionale belangen in NPLG en NOVEX de Peel te verankeren.

Verbeteren van de water-, lucht-, bodem- en natuurkwaliteit in het bijzonder door verminderen van de hoge stikstofuitstoot en verdroging.

Vitale landbouwsector, die in balans is met de fysieke leefomgeving.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
We brengen de opgaven in het landelijk gebied bij elkaar vanuit het streefbeeld en werken toe naar een strategische uitvoeringsagenda.		Diverse ontwikkelingen (de geïntensiveerde schaa sprong, steeds dringender wordende milieu- en klimaatwet- en regelgeving en ontwikkelingen in de agrarische sector) hebben geleid tot herijking van het thema Vitaal Landelijk Gebied. Hiervoor is een startnotitie opgesteld. Poho en DB hebben hiermee ingestemd en brede ondersteuning uitgesproken voor de ontwikkeling van het programma Vitale Groene Leefomgeving. Toegelicht bij Raadstafel21.
Bijdragen bij het maken een ontwikkelperspectief voor NOVEX De Peel, een uitvoeringsprogramma en een regionale investeringsagenda. We gebruiken daarvoor visies, programma's en projecten van gemeenten.		De Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda is gereed en goedgekeurd in het BO Leefomgeving op 6 november. De eerste tranche van de Impulsregeling voor de opstart van kleinere projecten is afgerond.
Actief acteren op het stikstofdossier i.r.t. regionale agenda en programma's.		Provincie heeft Bestuurlijke Aanpak Stikstof 2.0 vastgesteld. Door uitspraken RvS (Rendac, Amer) is de impact op

		ontwikkelingen groter geworden. Bestuurlijk en ambtelijk wordt hierop geacteerd.
Afstemming trajecten BPLG / NOVEX de Peel / NOVEX Stedelijk Brabant / PMIEK / Ruimtelijk voorstel met de Regionale Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant.	●	BPLG en Transitiefonds zijn vervallen. Provincie is bezig met vervolgplan: Aanpak Landelijk Gebied. Ruimtelijke component wordt integraal binnen MRE doorgeschakeld.
We zorgen dat er een monitor Vitaal landelijk gebied is waarbij zal worden aangesloten op bestaande (landelijke) initiatieven.	●	Monitoring zal worden gekoppeld aan ontwikkeling programma Vitale Groene Leefomgeving.
We agenderen regionale belangen in het Bestuurlijk Overleg Transitie Landbouw en zorgen voor regionale afstemming over de provinciale planMER Mest.	●	Bestuurlijk overleg transitie landbouw loopt. Focus op toekomstbestendige landbouw, ook in relatie tot vervolg op BPLG -> ALG. Brede plattelandsbestemming geagendeerd.
Verkenning op de regionale rol op biobased bouwen. Dit stond niet in het werkprogramma 2023/2024.	●	Integrale aanpak Vitaal Landelijk Gebied en Ruimte&Wonen. Najaar 2024 is het convenant 'biobased bouwen en telen in de MRE' opgesteld. Het convenant is ondertekend op de omgevingsdag (11 december) door 19 gemeenten, met steun van de 2 waterschappen en de provincie. Er is een start gemaakt met het opstellen van een actieplan.

Transitie voedselketen

Wat willen bereiken?

Voedsel, gezond en voor iedereen door:

- Een regionale voedselstrategie;
- Projecten, die een bijdrage leveren aan het doel: voedsel, gezond en voor iedereen.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Een regionale voedselstrategie in lijn met het essay 'De Metropoolregio smaakt naar meer!' met gemeenten.	●	Samen met een ambtelijke kwartiermakersgroep is de adviesnota met handvatten hoe gemeenten rol kunnen pakken in het verkorten regionale voedselketen en het bieden van podium aan lokale ondernemers, uitgewerkt tot een 'Actieplan Regionale Voedselstrategie'. Het actieplan is tijdens het poho op 5 december 2024 vastgesteld (onder voorbehoud van capaciteit).

Gezamenlijke voorbeeldprojecten: We zetten samen met partners in op voorbeeldprojecten, die een bijdrage leveren aan het doel: voedsel, gezond en voor iedereen.		Activiteit is met agrarische ondernemers, marketingorganisaties en ambtelijke kwartiermakersgroep uitgewerkt tot concrete taken in het 'Actieplan Regionale Voedselstrategie'.
Oprichten van een werkgroep regionale voedselstrategie.		Om de druk op capaciteit bij gemeenten te beperken is op advies van de ambtelijke kwartiermakersgroep geen algemene werkgroep voor alle acties van de regionale voedselstrategie opgericht, maar een uitvraag bij gemeenten gedaan voor een 'coördinator' per gemeente, die per actie coördineert of en zoja met wie de desbetreffende gemeente aansluit.

Financiële realisatie 2024

Landelijk gebied

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 1e wijziging	Realisatie 2024	Saldo
Programmakosten	43.097	43.097	36.367	6.730
Lasten	43.097	43.097	36.367	6.730
Baten	0	0	0	0
Saldo	-43.097	-43.097	-36.367	6.730

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)

Hoofdpogave

Het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) is de archiefbewaarplaats voor de gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant¹. Dit houdt in het verrichten van diverse taken en activiteiten die voortvloeien uit de Archiefwet en die tot doel hebben om samen met de gemeenten ervoor te zorgen dat overheidsinformatie in de regio goed wordt bewaard en makkelijk te vinden en te raadplegen is voor iedereen die er recht op heeft. Als organisatie streven we ernaar dat iedereen ook in de verre toekomst toegang blijft houden tot (historische) informatie. Naast overheidsarchieven, beheert het RHCE ook particuliere archieven voor zover deze een bijdrage leveren aan het collectieve geheugen van de regio Zuidoost Brabant. Deze particuliere archieven vallen zodra ze zijn opgenomen in de archiefbewaarplaats ook onder de Archiefwet.

De Archiefwet is de belangrijkste wet voor de informatievoorziening van de Nederlandse overheid. De wet regelt dat overheidsarchieven na verloop van tijd openbaar worden voor burgers. De wet slaat op overheidsinformatie vanaf het moment dat die informatie wordt gemaakt. Het geldt dus voor de e-mail die u net namens uw organisatie heeft verzonden. Maar bijvoorbeeld ook voor eeuwenoude stadsrechten. In de Archiefwet 1995 staan onder andere regels voor de materiële verzorging en toegankelijkheid van archiefbescheiden (hoe makkelijk de informatie is in te zien), het bewaren en vernietigen van informatie, het vervangen van archiefstukken door reproducties (bijvoorbeeld een scan of kopie), het uitlenen of in eigendom overdragen van informatie, het

¹ Met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel. Voor een aantal openbaar lichamen op basis van de wet Gemeenschappelijke regelingen (intergemeentelijke samenwerkingsverbanden) in de regio vervult het RHCE vergelijkbare taken.

overbrengen van informatie naar een archiefbewaarplaats en de openbaarheid van overheidsinformatie.

De manier waarop het RHCE informatie beschikbaar stelt, kan een wereld van verschil betekenen. Of het nu gaat om een afstudeeronderzoek, een huisrenovatie, het opsporen van familiegegevens of zelfs een juridisch geschil, de zorgvuldige aanpak en nauwe samenwerking met gemeenten om te voldoen aan regelgeving zoals de Archiefwet, Woo en AVG staan centraal. Het is daarom van groot belang om alert te blijven op de ontwikkelingen in de samenleving en tegelijkertijd oog te hebben voor innovatie.

Op basis van de Archiefwet voert het RHCE de volgende taken uit:

- Toezicht op de archiefzorg door gemeenten, en op de overbrenging van gemeentelijke te bewaren archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats;
- Advisering over archiefzorg- en beheer en over informatiebeheer van gemeenten;
- Beheer en raadpleegbaarstelling van naar de archiefbewaarplaats overgebrachte analoge en digitale archieven;
- Beheer van particuliere archieven uit de regio voor zover dat past bij het RHCE-acquisitiebeleid. Met particuliere archieven presenteert het RHCE historische gegevens van de regio en zijn er mogelijkheden deze te verbinden met een breed publiek.

Resultaten t/m december 2024

Activiteiten 2024	Stand	Toelichting
Toezicht op gemeentelijk informatiebeheer		<u>Uitgevoerde inspecties (incl. SIO-gesprekken):</u> bij gemeenten: 13 bij intergemeentelijke samenwerkingsverbanden: 6 <u>Gevoerde follow up-gesprekken</u> bij gemeenten: 11 bij intergemeentelijke samenwerkingsverbanden: 6 <u>Scores gemeenten:</u> Voldoen: 2 gemeenten: Asten en Waalre Voldoen gedeeltelijk: 11 gemeenten: Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Reusel-de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven Voldoen niet: 1 gemeente: Oirschot Informatiebeheer in Best en Veldhoven is aantoonbaar verbeterd. <u>Scores intergemeentelijke samenwerkingsverbanden:</u> Voldoet: 1 organisatie: Kempisch Bedrijvenpark

		Voldoen gedeeltelijk: 9 organisaties: A2 gemeenten, Cure, Dienst Dommelvallei, VRBZO, Peelgemeenten, KempenPlus, Ergon, PlusTeam, GRSK Informatiebeheer bij A2 gemeenten, Dienst Dommelvallei is aantoonbaar verbeterd. Voldoen niet: 4 organisaties: GGD, MRE, Reiniging Blink, Senzer																												
Dienstverlening gemeenten		Omvangrijkere adviezen: +/- 200 Overgebrachte analoge informatie in meters: 89,44 Overgebrachte digitale informatie in Tb:4,2 TB Opgestelde/aangepaste normdocumenten/handleidingen: 8 Aantallen aangevraagde scans: 1.230 Aantal malen dat gemeenten hun eigen informatie inleenden: 299																												
Overbrenging van informatie		Analoge archieven zijn naar de archiefbewaarplaats overgebracht door de volgende gemeenten: 1. Eindhoven: 44,88 meter 2. Helmond: 7,96 meter 3. Veldhoven: 36,6 meter Omvang totaal 89,44 strekkende meter. Benutting E-depot: 16 TB Digitale informatie is naar het E-depot overgebracht door de volgende gemeenten: <table><thead><tr><th>Gemeente</th><th>Groei Q4 2024 -/- Q4 2023 in GB</th></tr></thead><tbody><tr><td>A2 gemeenten</td><td>65</td></tr><tr><td>Asten</td><td>8</td></tr><tr><td>Deurne</td><td>188</td></tr><tr><td>Eersel</td><td>1.886</td></tr><tr><td>Laarbeek</td><td>103</td></tr><tr><td>Oirschot</td><td>347</td></tr><tr><td>Reusel-de Mierden</td><td>438</td></tr><tr><td>Son en Beurgel</td><td>28</td></tr><tr><td>Bergeijk</td><td>613</td></tr><tr><td>Bladel</td><td>1.169</td></tr><tr><td>Someren</td><td>465</td></tr><tr><td>TOTAAL in GB</td><td>5.310</td></tr><tr><td>TOTAAL in TB</td><td>5,2</td></tr></tbody></table> note: met migratie is de opslageenheid in het E-depot herijkt. Dit verklaart de zeer kleine mutatiegetallen bij groot deel van de gemeenten zoals hierboven getoond	Gemeente	Groei Q4 2024 -/- Q4 2023 in GB	A2 gemeenten	65	Asten	8	Deurne	188	Eersel	1.886	Laarbeek	103	Oirschot	347	Reusel-de Mierden	438	Son en Beurgel	28	Bergeijk	613	Bladel	1.169	Someren	465	TOTAAL in GB	5.310	TOTAAL in TB	5,2
Gemeente	Groei Q4 2024 -/- Q4 2023 in GB																													
A2 gemeenten	65																													
Asten	8																													
Deurne	188																													
Eersel	1.886																													
Laarbeek	103																													
Oirschot	347																													
Reusel-de Mierden	438																													
Son en Beurgel	28																													
Bergeijk	613																													
Bladel	1.169																													
Someren	465																													
TOTAAL in GB	5.310																													
TOTAAL in TB	5,2																													

Acquisitie van informatie		Aantal aanwinsten: 35, te weten: 1. 9, aanvullingen op reeds bij RHCe aanwezige collecties 2. 12 bewegend beeld of fotografisch materiaal. 3. 26 nieuwe aanwinsten Toegankelijk respectievelijk raadpleegbaar maken en eventueel digitaliseren van geacquireerd materiaal vindt plaats zodra zich daarvoor vrijwilligers melden, danwel dat met de erfgoedpartners daartoe afspraken zijn gemaakt of zodra RHCe daarvoor capaciteit kan inzetten ingeval geen wettelijke of ander primaire taken meer voorhanden zijn. Aanwas analoog depot gemeenten: 90 meter Aanwas analoog depot particulier: - 5 meter Aanwas bibliotheek: 0 meter
Afstoten van informatie		Koperen schijfje, met Latijnse tekst, herkomst Groningen afgestoten naar Gronings Museum te Groningen.
Vernietiging van informatie		Er zijn 52 vernietigingslijsten beoordeeld, waarvan 38 van gemeenten en 14 van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Aantal afgegeven Machtigingen tot Vernietiging: 26
Externe communicatie		Bijeenkomsten met gemeenten: 4 Let's Talk bijeenkomsten voor informatieprofessionals gemeenten en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden Ontvangsten werkveld/bestuurders/ambtenaren: 16 ontvangsten Brabant in beelden: 100.228 bezoekers website Deelname evenementen: GLOW Eindhoven en Open Monumentendag. Uitgebrachte producties: 1 Jaarzine, 1 flyer E-depot, 3 nieuwsbrieven,

		2x posters bezoekersruimte, 1 bijdrage aan publicaties als International Archive Week Challenge, 20 Groot Eindhoven, 4 Brabeau magazine, 1 video Open Monumentendag over Fellenoord Eindhoven, 7 films en 500 foto's op Brabant in Beelden, 50 Foto's voor wekelijkse rubriek Eindhovens Dagblad. Sociale media: • Instagram: 2.718 volgers • Facebook: 2.543 volgers • LinkedIn: 695 volgers • X: 859 volgers
Duurzaam beheer van informatie		Volgens archiefwet- en regelgeving opslag van blijvend te bewaren informatie met een totale omvang van 12,19 km en 17,38 TB. Onderdelen van de collectie dienen nog toegankelijk te worden gemaakt, hier wordt in 2025 een werkplan voor opgesteld.
Dienstverlening publiek		Het volgens archiefwet- en regelgeving verlenen van inzage in de opgenomen informatie (12,19 km en 17,38 TB), het verstrekken van inlichtingen ten behoeve van het vinden van de informatie en het op verzoek leveren van scans. Gemiddeld aantal bezoekers per openingsdag: +/-9 (Aantal ingekomen e-mailberichten met verzoeken om informatie: 3.616 Verzoeken per telefoon: 1.104 Aantal malen dat in de bezoekersruimte stukken ter raadpleging zijn aangeboden: 5.541 Aanwas gedigitaliseerde informatie, te raadplegen op de website: 79.065 items. Aantal scanopdrachten: 150 Scans: 1.500
Dienstverlening netwerkpartners		A Vergroten (digitale) raadpleegbaarheid regionale collectie door samenwerkingsactiviteiten met netwerk en andere archiefdiensten.

		In 2024: - - Schepenbankregisters met medewerking van erfgoedpartners NGV en Weerderheem Valkenswaard. - Digitaliseren bewegend beeld o.m. t.b.v. Brabantin Beelden, i.e. samenwerking BHiC/RHCe/RAT) - Ontsluiting beeldcollecties erfgoedverenigingen De Vonder (Asten-Someren) en De Baronie van Cranendonck (Cranendonck), en fotocollecties gemeenten Asten en Someren vanwege facilitatie van erfgoedpartner erfgoedvereniging De Vonder (Asten-Someren) d.m.v. RHCe-inbreng. - - Cursussen stamboomonderzoek voor beginners (in samenwerking met NGV afd. Peel- en Kempenland. - Inloopspreekuur stamboomcafé in samenwerking met NGV afd. Peel- en Kempenland - Lezingenreeks Cultuurhistorie in de Peel i.s.m. Museum Klok&Peel (Asten) erfgoedverenigingen De Vonder (Asten-Someren), H.N. Ouwerling Deurne, Stichting Kasteelerfgoed Asten. - - Beschikbaarstellen archivalia (bruikleen) ten behoeve van tentoonstelling in museum 't Oude Slot te Veldhoven - Ontsluiten en materieel verzorgen gemeentelijke fotocollectie gemeenten Asten en Someren.
--	--	---

Financiële realisatie 2024

REGIONAAL HISTORISCH CENTRUM EINDHOVEN (RHCe)

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 1e wijziging	Realisatie 2024	Saldo
Personele kosten	1.450.786	1.450.786	1.182.451	268.335
Programmakosten	921.744	921.744	760.437	161.307
Lasten	2.372.530	2.372.530	1.942.888	429.642
Baten	3.388.258	3.388.258	3.349.862	-38.397
Saldo	1.015.728	1.015.728	1.406.974	391.246

Overhead

Metropoolregio Eindhoven & RHCE

Opgave

Aangaande de bedrijfsprocessen dient het volgende te worden bereikt:

- Efficiënt en effectief regelen van de bedrijfsvoering;
- Flexibiliteit in de organisatie en de uitvoering;
- Borgen van kwaliteit dienstverlening aan gemeenten, burgers en instellingen.

Onder de overheadkosten wordt verstaan:

- Directe loonkosten van directie en ondersteuning, waaronder control, financiën, P&O, ICT en
- Secretariële/ administratieve ondersteuning.
- Indirecte loonkosten, waaronder opleidingsbudget en kosten salarisadministratie.
- Kosten facilitaire dienstverlening, waaronder huisvesting.
- Kosten automatisering, waaronder beheer en hosting werkplekomgeving en financieel systeem.
- Algemene Kosten, waaronder accountantskosten, verzekeringen en belastingen.
- Bureaukosten, waaronder telefoonkosten en kantoorbenodigdheden.

Financiële realisatie 2024

OVERHEAD

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2024 1e wijziging	Realisatie 2024	Saldo
Personele kosten	1.195.448	1.195.448	1.340.309	-144.861
Programmakosten	1.217.085	1.217.085	1.051.205	165.880
Lasten	2.412.533	2.412.533	2.391.514	21.020
Baten	10.000	10.000	12.431	2.431
Saldo	-2.402.533	-2.402.533	-2.379.083	23.450

PARAGRAFEN

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een aantal aspecten van de financiële huishouding belicht. Het betreft de paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Rechtmatigheid

Weerstandsvermogen en risicomanagement

Nota risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven

Het Algemeen Bestuur heeft op 4 juli 2018 de *nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven* vastgesteld. In deze nota is vastgesteld wat de onder risicomanagement wordt verstaan en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten.

Als uitwerking van de nota zijn de risico's voor de organisatie bij deze jaarrekening opnieuw geïventariseerd, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Hieronder volgt een overzicht van de risico's op concernniveau met een financieel belang groter dan € 200.000:

Risico	Dienstonderdeel	Omschrijving risico	Beheersmaatregel	Risicoscore	Kans	Benodigde weerstandscapaciteit
2.	MRE	Onvoldoende middelen en capaciteit voor de uitvoerende taken uit het samenwerkingsakkoord 2023-2026 (Regiodeal, Ruimte en Wonen, schaa sprong, Brede Welvaart), met risico op niet-gerealiseerde externe financiering en vertraging in uitvoering door een tekort aan projectmanagement en beleidsmatige ondersteuning binnen MRE.	Capaciteitstekorten worden actief in kaart gebracht samen met gemeenten en partners, waarbij gekeken wordt naar herverdeling van taken en structurele versterking. Samenwerking met kennisinstellingen, bedrijven en externe experts wordt geïntensiveerd om specialistische kennis en uitvoeringskracht aan te vullen. Tegelijkertijd worden financieringsmogelijkheden, zoals subsidies en publieke-private samenwerkingen, verkend om structureel te investeren in uitvoeringscapaciteit. Eventuele financiële en uitvoeringsrisico's worden tijdig gesignaleerd via de P&C-documenten en indien nodig bijgestuurd via een begrotingswijziging in het Algemeen Bestuur.	Zeer hoog	50%	€ 400.000
3.	Landgoed Gulbergen	Doelvermogen ontoereikend voor eeuwigdurende nazorg	Heldere afspraken maken met de Provincie N-B over het vereiste doelvermogen en de gemeenten hierover tijdig informeren.	Hoog	3%	€ 500.000
4.	MRE	Niet kunnen invullen van vacatures waardoor externe inhuur noodzakelijk is.	Vacatures worden uitgezet in vakbladen en via social media.	Hoog	50%	€ 225.000

Vermogenspositie

De concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven (Metropoolregio Eindhoven, Regionaal Historisch Centrum en Gulbergen) realiseert volgens de Begroting 2024 na tweede wijziging een omzet van € 27,5 miljoen. Deze baten zijn volgens de Notitie Algemene Reserve bepalend voor de berekening van de hoogte van de Algemene Reserve.

Metropoolregio Eindhoven

De baten die in de Begroting 2024 na de tweede wijziging zijn toe te wijzen aan de Metropoolregio Eindhoven bedragen € 24,1 miljoen. Volgens de staffel in de Notitie Algemene Reserve betekent dit dat de hoogte van de algemene reserve tussen de € 1.200.000 en € 1.500.000 moet liggen. De stand per 31-12-2024 bedraagt € 1.200.000. Vanuit de risicoanalyse zijn risico's geïdentificeerd ter waarde van € 1.455.000. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2024 zullen wij het Algemeen Bestuur voorstellen de algemene reserve aan te vullen.

Regionaal Historisch Centrum (RHCe)

De baten die in de Begroting 2024 na tweede wijziging zijn toe te wijzen aan het RHCe bedragen € 3,4 miljoen. Volgens de in de Notitie Algemene Reserve opgenomen staffel betekent dit dat de hoogte van de algemene reserve zich tussen de € 150.000 en € 300.000 moet bevinden. De stand per 31-12-2024 bedraagt € 300.000, vanuit de risicoanalyse zijn risico's benoemd voor een bedrag van € 230.000.

Landgoed Gulbergen

Het weerstandsvermogen van de Landgoed Gulbergen wordt begrensd door de in de bestemmingsreserve Gulbergen aanwezige middelen. Door de afkoop van de erfpachtovereenkomst met Attero is beheer en exploitatie van het Landgoed Gulbergen geheel voor rekening en risico van de Metropoolregio Eindhoven. Echter is per 1 maart 2024 het golfterrein op Landgoed Gulbergen in erfpacht uitgegeven aan Libéma, de nieuwe eigenaar van Gulbergen B.V. Dit resulteert in een incidentele opbrengsten van € 2,8 miljoen. Dit is vervolgens toegevoegd aan de bestemmingsreserve. De stand van de reserve per 31-12-2024 bedraagt € 12.145.962.

Doelvermogen

Tot op heden is er met de Provincie Noord Brabant geen overeenstemming over de inhoud van het nazorgplan en de financiële vertaling hiervan naar het doelvermogen. Dit houdt in dat de kosten van pre-nazorg eveneens voor rekening blijven komen van de Metropoolregio Eindhoven. Het uitblijven van bestuurlijke overeenstemming kan op termijn leiden tot uitputting van middelen.

Fiscale positie

De VPB heffing van het concern bedraagt € 5.607. Er zijn geen naheffingen geweest.

Financiële kengetallen

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat dit jaarverslag een aantal verplichte financiële kengetallen. De kengetallen zijn afgeleid van bestaande informatie en genereren geen 'nieuwe' informatie. De kengetallen geven het bestuur inzicht in de financiële positie van de Metropoolregio Eindhoven. Door het BBV is geen norm vastgesteld waarmee de uitkomsten van de onderstaande kengetallen vergeleken moeten worden.

De voorgeschreven kengetallen zijn:

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de Metropoolregio Eindhoven ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is én wat dat betekent voor de schuldenlast.

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de Metropoolregio Eindhoven in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de Metropoolregio Eindhoven heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Tevens zijn in het BBV kengetallen voorgeschreven voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteiten. Deze kengetallen zijn met name van belang voor gemeenten. Beide kengetallen zijn niet van toepassing voor de Metropoolregio Eindhoven en zijn derhalve niet uitgewerkt.

De kengetallen laten het volgende beeld zien:

Financiële kengetallen		
Kengetallen:	Begroting 2024	Jaarrekening 2024
Netto schuldquote	11%	-18%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	17%	-15%
Solvabiliteitsratio	53%	49%
Structurele exploitatieruimte	0%	1%
Grondexploitatie	N.v.t.	N.v.t.
Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.

Toelichting:

De netto schuldquote van de Metropoolregio Eindhoven bedroeg ultimo 2024 negatief 18%. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedroeg ultimo 2024 negatief 15%. De negatieve netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen impliceert dat de eigen middelen de schulden ruimschoots overtreffen.

De solvabiliteitsratio bedroeg 49% ten opzichte van 53% begroot. Op grond van de solvabiliteitsratio kan worden geconcludeerd dat de Metropoolregio Eindhoven in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen.

De structurele exploitatieruimte bedraagt volgens de bovenstaande becijferingen 1%. De structurele baten en lasten zijn vrijwel in evenwicht. Dit betekent dat de organisatie niet of nauwelijks in staat is om structurele tegenvallers op te vangen.

Op basis van de bovenstaande financiële kengetallen kan worden geconcludeerd dat de financieringsstructuur van de Metropoolregio Eindhoven gezond is, maar dat de exploitatie geen ruimte biedt om structurele tegenvallers op te vangen.

Financiering

Inleiding

In de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden), Ruddo (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) en de Wet Schatkistbankieren zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van de decentrale overheden. De treasuryfunctie wordt daarbij door de wet als volgt gedefinieerd: "het sturen en beheersen van-, het verantwoorden over-, het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's". In de wet worden voorschriften, richtlijnen en normeringen genoemd. Voorbeelden hiervan zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Zowel bij de begroting als bij de jaarrekening dient de Metropoolregio Eindhoven een paragraaf Financiering op te nemen. In deze paragraaf wordt aangegeven op welke wijze in 2023 uitvoering is gegeven aan de treasuryfunctie.

Treasurystatuut

Het Treasurystatuut Metropoolregio Eindhoven 2022 is op 21 december 2022 vastgesteld door het Algemeen Bestuur en op 1 januari 2023 in werking getreden.

Kasgeldlimiet

Volgens de Wet Fido is de Metropoolregio Eindhoven verplicht te rapporteren over de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet, uitgedrukt in een percentage (8,2%) van het totaal van de uitgaven, bepaalt het bedrag wat de Metropoolregio Eindhoven maximaal kort mag lenen. Op basis van de jaarrekening 2024 zou de kasgeldlimiet ruim € 2,1 miljoen bedragen, echter omdat er geen behoefte is geweest om gelden aan te trekken, is hier geen risico gelopen.

Renterisico

Ook geeft de Wet Fido aan dat er inzicht moet worden gegeven in het renterisico voor de komende 4 jaren. Het renterisico ontstaat bij het aflopen van leningen. Eventueel nieuw af te sluiten leningen kunnen gepaard gaan met hogere rentekosten.

De Metropoolregio Eindhoven heeft een annuïteitenlening lopen bij de BNG voor de financiering nieuwbouw Regionaal Historisch Centrum. De looptijd van de lening is afgestemd op de looptijd van het activum. De lening bedroeg oorspronkelijk € 7.079.000 en heeft een looptijd van 40 jaar. Het huidige rentepercentage bedraagt 2,35%. De hoogte van de lening per 31 december 2024 bedraagt € 4,06 miljoen.

De renterisiconorm bedraagt 20% van het totaal van de uitgaven. Voor de Metropoolregio Eindhoven is dit ruim € 5,2 miljoen op basis van de jaarrekening 2024. Het renterisico op de vaste schuld is de komende 4 jaar nihil.

Treasurybeheer

De administratieve organisatie en de uitvoering vinden plaats binnen de kaders van de Wet Fido, Rudo en de wet Schatkistbankieren.

Het beleid is gericht op een verantwoord beheer van de middelen, waarbij risico's zoveel mogelijk worden uitgesloten en de kosten zo laag mogelijk worden gehouden.

Het schatkistbankieren bepaalt de uitvoering van de Treasury. Tijdelijk overtollige liquide middelen worden verplicht aangehouden bij het Ministerie van Financiën.

Binnen de wet Schatkistbankieren kunnen onder bepaalde voorwaarden middelen worden ge- en uitgeleend van of aan andere decentrale overheden (het zogenaamde onderling lenen). Van deze mogelijkheid heeft de Metropoolregio Eindhoven in 2024 geen gebruik gemaakt.

Landgoed Gulbergen

Het golfterrein op Landgoed Gulbergen is per 1 maart 2024 in erfpacht uitgegeven aan Libéma, de nieuwe eigenaar van Gulbergen BV. Onderdeel van deze overeenkomst is de verkoop van de opstallen op het golfterrein. Dit resulteert in een desinvestering op van € 561.155. Onder aftrek van de boekwaarde levert dit een incidentele opbrengst op van € 2,8 miljoen.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsbureau

Met het besluit de organisatieonderdelen niet te ontvlechten is in 2024 gestart met het samenvoegen en opnieuw inrichten van de ondersteuning binnen de organisatie. Hiermee wordt op termijn een efficiëncyslag beoogd die nodig is om alle taken uit te kunnen voeren. In 2024 is een kwartiermaker aangesteld om deze herinrichting vorm te geven. Dit project wordt in 2025 verder afgerond.

Vanwege de komst van meerdere fondsen naar de Regio is er een toegenomen vraag naar fondsmanagement. In 2024 is daarom besloten hier extra middelen voor vrij te maken en een verzwaring aan te brengen. Er is een extra administratief medewerker geworven en de functies in de financiële kolom zijn herzien en verzwakt. De invulling hiervan zal in 2025 worden afgerond.

Inkoop

Met de groei van de organisatie en de werkzaamheden is goed inkopen belangrijker geworden. We komen gemakkelijker aan aanbestedingsgrenzen. Hiervoor zijn workshops georganiseerd om de kennis van aanbesteden in de organisatie te vergroten.

In 2024 zijn voorbereidingen getroffen, onder andere door aanbestedingen uit te voeren, om begin 2025 het printerpark en de hardware te vervangen.

Capaciteitsuitbreiding werkorganisatie MRE

De capaciteitsuitbreiding van de werkorganisatie MRE met 12 fte is in 2024 afgerond op een enkele moeilijk vervulbare functie na. In 2024 is daarnaast een nieuw management gestart. Naar aanleiding van de groei en het niet ontvlechten van de organisatie is een nieuw organisatie-model ingevoerd met een algemeen directeur met daaronder 3 managers voor de verschillende organisatie-onderdelen, MRE, RHC-e en bedrijfsbureau.

Rechtmatigheid

Tot en met 2022 gaven externe accountants een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening af. Door een wetwijziging is vanaf 2023 het bestuur zelf verantwoordelijk voor het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording. Deze verantwoording wordt gecontroleerd door de externe accountant.

Het Dagelijks Bestuur heeft op 6 december 2021 de notitie 'Invoering rechtmatigheids-verantwoording' vastgesteld. In deze notitie zijn een aantal belangrijke uitgangspunten voor de rechtmatigheidsverantwoording expliciet gemaakt. Deze uitgangspunten zijn onder meer afgeleid van het controleprotocol 2022-2025. Belangrijke uitgangspunten zijn onder meer de vaststelling van de verantwoordings- en rapporteringsgrens. De totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) van de Metropoolregio Eindhoven over het boekjaar 2024 zijn € 26.315.359. Met een verantwoordingsgrens van 1% over de totale lasten komt dit neer op € 263.000. De rapporteringsgrens voor afwijkingen is vastgesteld op € 50.000.

Op 19 februari 2025 heeft het Algemeen Bestuur het addendum Begrotingsrechtmatigheid vastgesteld. Dit addendum is opgesteld naar aanleiding van de publicatie van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 door de Commissie BBV en dient als tijdelijke aanvulling op de bestaande Financiële Verordening. Het addendum bevat richtlijnen en verduidelijkingen om te waarborgen dat de rapportage over begrotingsafwijkingen in de jaarrekening 2024 voldoet aan de eisen van de kadernota rechtmatigheid.

Ten aanzien van het aspect rechtmatigheid spelen het begrotingscriterium (passen de uitgaven binnen de geautoriseerde begroting?), het voorwaarden criterium (in hoeverre wordt de externe en interne wet- en regelgeving opgevolgd?) en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium een belangrijke rol. De reikwijdte van de accountantscontrole is vastgelegd in het controleprotocol.

Rechtmatigheidsverantwoording

In de jaarrekening 2024 is een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. In deze verantwoording vermeldt het Dagelijks Bestuur dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 271.125 bedraagt. Dit bedrag is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 263.000. De geconstateerde onrechtmatigheid houdt verband met het niet naleven van de Europese aanbestedingsrichtlijnen.

Voorwaarden criterium

Voor de rechtmatigheidscontrole is de volgende regelgeving in het bijzonder relevant:

- Verordening ex artikel 212 van de gemeentewet betreffende de uitgangspunten voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie van de gemeenschappelijke regeling.

- Verordening ex artikel 213 van de gemeentewet betreffende de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeenschappelijke regeling.
- Het treasurystatuut waarin de voorwaarden en bevoegdheden aangaande de financiering zijn vastgelegd.
- EU-aanbestedingsregels (BAO)
- Aanbestedingswet 2012

De naleving van de regelgeving wordt gemonitord middels verbijzonderde interne controle. Uit de verbijzonderde interne controle is gebleken dat de totale uitgaven aan één leverancier (bezien over een periode van 4 jaren) de Europese aanbestedingsdrempel overtreffen. De betreffende opdracht is niet Europees aanbesteed. Het gevolg hiervan is een financiële rechtmatigheidsfout van € 271.125.

Deze rechtmatigheidsfout is reeds vermeld in de rechtmatigheidsverantwoording en via de interne managementletter over het tijdvak januari-september 2024 aan het Dagelijks Bestuur gerapporteerd. De opdracht waarop de fout betrekking heeft, is per 1 december 2024 beëindigd.

Naar aanleiding hiervan zijn maatregelen opgesteld die vanaf 2025 worden ingevoerd om het inkoopproces beter te beheersen en herhaling te voorkomen. Dit betreft onder meer het centraal beleggen van personele inkopen bij Werken in Zuid Oost Brabant, zodat het merendeel voortaan EU-conform wordt aanbesteed. Ter ondersteuning worden standaardformulieren ingevoerd en wordt het proces verder gestroomlijnd. Daarnaast worden vanaf 2025 workshops georganiseerd om medewerkers beter bekend te maken met aanbestedingsregels en procedures. Het contractbeheer wordt centraal ingericht voor betere sturing en overzicht. Verder wordt vanaf 2025 vaker een spendanalyse uitgevoerd om gespreide inkopen bij dezelfde leverancier tijdig te signaleren.

Tot slot vindt vanaf 2025 een structurele inventarisatie plaats van terreinen met aanzienlijke inkoopvolumes, zodat tijdig passende raamcontracten kunnen worden aanbesteed en de rechtmatigheid structureel geborgd blijft.

Begrotingscriterium

De spelregels omtrent het begrotingscriterium zijn nader uitgewerkt in het controleprotocol. Daarnaast zijn op grond van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 de spelregels nader geconcretiseerd in het addendum Begrotingsrechtmatigheid. Voor de beoordeling van de afwijkingen van de begroting gelden de volgende regels:

- Overschrijdingen van lasten en/of investeringen worden als onrechtmatig aangemerkt.
- Onderschrijdingen van lasten en/of investeringen en afwijkingen van baten worden beoordeeld op hun aard (rechtmatig/onrechtmatig) en op tijdigheid van melding aan het Algemeen Bestuur.
- Afwijkingen van de begroting waarbij het saldo van baten en lasten van een individueel programma met minder dan 10% verslechtert, worden als acceptabel beschouwd. Deze afwijkingen worden niet tussentijds gerapporteerd, maar verantwoord bij de jaarrekening.
- Afwijkingen van de begroting waarbij het saldo van baten en lasten van een individueel programma met meer dan 10% verslechtert, worden als acceptabel beschouwd mits deze bij de eerstvolgende rapportage aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld, vergezeld van een begrotingswijziging of beleidsaanpassing.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Uit de analyse van de begroting blijkt dat er geen begrotingsonrechtmatigheden zijn vastgesteld. Aan de batenkant is één overschrijding geconstateerd, maar deze blijft onder de rapporteringsgrens en vereist daarom geen verdere toelichting. De overige afwijkingen aan de batenzijde betreffen uitsluitend onderschrijdingen. Bij de lasten zijn uitsluitend onderschrijdingen vastgesteld; overschrijdingen komen niet voor. Volgens het addendum begrotingsrechtmatigheid worden afwijkingen bij de baten en onderschrijdingen bij de lasten als rechtmatig beschouwd, mits deze

worden toegelicht in de jaarrekening. Deze afwijkingen zijn daarom nader toegelicht in de paragraaf “Toelichting op verschillen overzicht baten en lasten” van de jaarrekening.

Lasten			
Programma	Begroting na wijziging	Realisatie	Vershil
Metropoolregio Eindhoven	15.885.068	14.092.367	-1.792.701
RHCe	2.372.530	1.942.888	-429.642
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
Overhead	2.412.533	2.391.514	-21.019
Heffing vpb	5.500	5.607	107
Bedrag onvoorzien	22.372	0	-22.372
Totaal	20.698.003	18.432.376	-2.265.627
Baten			
Programma	Begroting na wijziging	Realisatie	Vershil
Metropoolregio Eindhoven	22.717.865	21.806.600	-911.265
RHCe	3.388.258	3.349.862	-38.396
Algemene dekkingsmiddelen	400.000	398.514	-1.486
Overhead	10.000	12.430	2.430
Heffing vpb	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Totaal	26.516.123	25.567.406	-948.717

Daarnaast is beoordeeld of de afwijkingen ten opzichte van de begroting hebben geleid tot een verslechtering van de programmasaldi met meer dan 10%. In onderstaand overzicht worden de begrote en gerealiseerde programmasaldi (exclusief mutaties in de reserves) naast elkaar gepresenteerd.

Programma	Saldo baten minus lasten - begroting 2024 na wijziging	Saldo baten minus lasten - realisatie 2024	Vershil	Vershil %	Voordelig vs nadelig
Metropoolregio Eindhoven	6.832.797	7.714.233	881.436	12,90%	Voordelig
RHCe	1.015.728	1.406.974	391.246	38,52%	Voordelig
Algemene dekkingsmiddelen	400.000	398.514	-1.486	-0,37%	Nadelig
Overhead	-2.402.533	-2.379.084	23.449	0,98%	Voordelig
Heffing vpb	-5.500	-5.607	-107	-1,95%	Nadelig
Bedrag onvoorzien	-22.372	0	22.372	100,00%	Voordelig

Uit de recapitulatie blijkt dat er geen begrotingsoverschrijdingen zijn geweest waarbij het saldo van baten en lasten van een individueel programma met meer dan 10% verslechtert.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

In december 2024 heeft het Algemeen Bestuur de Nota misbruik en oneigenlijk gebruik vastgesteld. Deze nota geeft inzicht in het M&O beleid en de risico's en beheersmaatregelen binnen de Metropoolregio Eindhoven. Ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik zijn geen bijzonderheden gebleken. Dit aspect is een belangrijk onderdeel van de controle op de uitgaande subsidiegelden.

Landgoed Gulbergen

Het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven heeft het beheer en de beschikkingsmacht over de gelden in het kader van de verkoop van de aandelen van NV Razob overgedragen aan het Dagelijks Bestuur. Daartoe is de “Adviescommissie Gulbergen” ingesteld. Deze commissie adviseert het Dagelijks Bestuur over de onttrekking aan de beschikbare middelen en de wijze van beheren van deze gelden. Voor de ambtelijke ondersteuning van de Adviescommissie is een procesmanager Landgoed Gulbergen aangewezen.

Verbonden partijen

Brainport Development NV

Brainport Development NV is een vennootschap met Triple Helix-aandeelhouders, waarbij het overheidsaandeel 50 procent is.

Brainport Development is gericht op het structureel verankeren van de Brainport Next Generation-strategie.

Gelet op de regionale opgave van Brainport Development wordt de financiering verkregen via een inwonerbijdrage en treedt de Metropoolregio Eindhoven op als enige subsidiënt en vervult zij de rol als regionale betaalautoriteit

De vier gemeenten (Eindhoven, Helmond, Best en Veldhoven) die ook in het aandelenkapitaal van Brainport Development NV deelnemen, worden op grond van de gemeenschappelijke regeling een extra bijdrage gevraagd op basis van hun specifiek belang.

Er zijn voor de Metropoolregio Eindhoven een aantal instrumenten voor de beïnvloeding van en de sturing op Brainport Development:

- Aan de voorkant, als het gaat om het programma en de aard van de activiteiten. Dit gebeurt in het thema Economie door de afgesproken consultatie over het jaarplan. Daarnaast is de Metropoolregio Eindhoven vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting Brainport en heeft een formele rol als aandeelhouder.
- Bij de financiering, waarbij het gaat om de omvang van de uit te voeren activiteiten in relatie tot het budget. Op 1 juli 2020 heeft het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven ingestemd met een nieuwe financiering voor de periode 2021-2024.

Gegevens deelneming	
Belang MRE in verbonden partij begin begrotingsjaar	1.539 aandelen van nominaal € 453,78
Belang MRE in verbonden partij eind begrotingsjaar	1.539 aandelen van nominaal € 453,78
Financiële gegevens Brainport Development NV	
Eigen vermogen 1-1-2024	€ 3.355.613
Eigen vermogen 31-12-2024	€ 3.415.013
Vreemd vermogen 1-1-2024	€ 5.231.654
Vreemd vermogen 31-12-2024	€ 6.104.281
Financieel resultaat 2024	€ 59.400

Breedband Regio Eindhoven B.V.

Op initiatief van het Regionaal Breedband Consortium Zuidoost-Brabant (RBC), bestaande uit circa 20 maatschappelijke organisaties en enkele bedrijven, is een breedbandring (glasvezelinfrastructuur) in Eindhoven, met uitlopers naar Geldrop-Mierlo, Veldhoven en Helmond gerealiseerd, waarop ook eigen vestigingen zijn aangesloten. Hiertoe zijn opgericht de Stichting Glasrijk en de exploitatiemaatschappij Breedband Regio Eindhoven BV.

De Metropoolregio Eindhoven, een van de "Founding Fathers", heeft een zetel in het Algemeen Bestuur van de Stichting Glasrijk en is aandeelhouder in de Breedband Regio Eindhoven BV tot maximaal 136.000 gewone aandelen van nominaal € 1,-.

Op grond van de verslaggevingsvoorschriften (BBV) volgt onderstaand een recap van (financiële) informatie van de deelneming in Breedband Regio Eindhoven B.V.

Gegevens deelneming	
Belang MRE in verbonden partij begin begrotingsjaar	129.200 aandelen van nominaal € 1,00
Belang MRE in verbonden partij eind begrotingsjaar	129.200 aandelen van nominaal € 1,00
Financiële gegevens Breedband Regio Eindhoven B.V.	
Eigen vermogen 1-1-2024	€ 5.182.453
Eigen vermogen 31-12-2023	€ 5.902.371 (o.b.v. concept cijfers 2024)
Vreemd vermogen 1-1-2023	€ 2.748.247
Vreemd vermogen 31-12-2023	€ 2.827.340 (o.b.v. concept cijfers 2024)
Financieel resultaat 2023	€ 719.918 (o.b.v. concept cijfers 2024)

Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB)

Sinds 1 januari 2022 is Metropoolregio Eindhoven aangesloten bij Stichting BIZOB met als doel financiële, kwalitatieve en procesmatige inkoopvoordelen te behalen zonder daarvoor de interne organisatie te belasten maar toch ervoor te zorgen dat de continuïteit in de bedrijfsvoering op dit onderdeel gewaarborgd is. Metropoolregio Eindhoven draagt geen bevoegdheden over, Bizob correspondeert alleen over de inkoop- en aanbestedingstrajecten.

Bizob ontvangt van alle deelnemende organisaties middelen. Het te betalen bedrag is afhankelijk van de ingekochte capaciteit. Metropoolregio Eindhoven neemt gemiddeld 15-20 dagen per jaar afhankelijk van de inkoopbehoefte.

Een exploitatietekort van Bizob wordt opgevangen door de deelnemers naar rato van het aantal afgenomen dagen. Omdat de Metropoolregio Eindhoven slechts 15-20 dagen op jaarbasis afneemt is het financiële risico voor de Metropoolregio Eindhoven beperkt. Sinds de oprichting Bizob is er echter nog nooit sprake geweest van een exploitatietekort.

Grondbeleid

Landgoed Gulbergen

Om het Landgoed Gulbergen te kunnen realiseren, waren de betreffende gronden in (blote) eigendom van de Metropoolregio Eindhoven. Contractueel werden deze vervolgens in erfpacht gegeven aan Attero. Per 21 december 2020 is deze erfpachtovereenkomst met Attero beëindigd. Hiermee is het volledige eigendom van het gebied Landgoed Gulbergen weer in handen van de Metropoolregio Eindhoven gekomen, inclusief het beheer van het gebied. In de bestuurlijk vastgestelde Ontwikkelvisie en -strategie zijn kaders geformuleerd waarbinnen ontwikkeling van het landgoed mogelijk is.

Per 1 maart 2024 zijn de gronden van het golfterrein, met uitzondering van de gronden in het nazorggebied van de voormalige stortplaats, in erfpacht uitgegeven aan Gulbergen BV waarvan Libéma enig aandeelhouder is.

Onderhoud kapitaalgoederen

Gebouw Raiffeisenstraat 18 Eindhoven

Groot onderhoud aan pand aan de Raiffeisenstraat 18 te Eindhoven wordt uitgevoerd conform het Meerjaren Onderhouds Plan (MJOP) 2019-2028. Op grond van dit plan wordt jaarlijks € 52.100 gestort in de voorziening groot onderhoud. De kosten voor groot onderhoud worden gedekt uit deze voorziening. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

PROGRAMMAJAARREKENING 2024

Overzicht baten en lasten

Programma's	Begroting 2024			Begroting 2024 na 1e wijz.			Realisatie 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Metropoolregio Eindhoven									
- Regionale strategie en samenwerking	3.196.179	4.722.148	1.525.968	4.011.125	4.722.148	711.023	3.519.630	4.400.628	880.998
- Landgoed Gulbergen	638.485	638.485	0	1.299.642	3.820.316	2.520.674	1.008.103	3.154.637	2.146.533
- Ruimte en wonen	43.097	0	-43.097	205.597	162.500	-43.097	136.467	115.074	-21.393
- Mobiliteit, faciliteren regionale samenwerking	43.097	0	-43.097	43.097	0	-43.097	522.091	496.588	-25.503
- Mobiliteit, GGA	31.691	31.691	0	198.030	198.030	0	198.030	198.030	0
- Energie transitie	608.097	565.000	-43.097	2.694.222	2.363.516	-330.706	1.259.947	1.949.211	689.265
- Economie	43.097	0	-43.097	43.097	0	-43.097	54.756	31.260	-23.496
- Stimuleringsfonds	2.365.590	2.469.784	104.194	2.365.590	6.469.784	4.104.194	2.375.405	6.479.601	4.104.196
- Opdrachtgeverschap Brainport Development NV	4.981.571	4.981.571	0	4.981.571	4.981.571	0	4.981.571	4.981.571	0
- Landelijk gebied	43.097	0	-43.097	43.097	0	-43.097	36.367	0	-36.367
RHCe	2.372.530	3.388.258	1.015.728	2.372.530	3.388.258	1.015.728	1.942.888	3.349.862	1.406.974
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	400.000	400.000	0	398.514	398.514
Overhead	2.412.533	10.000	-2.402.533	2.412.533	10.000	-2.402.533	2.391.514	12.430	-2.379.083
Heffing VPB	5.500	0	-5.500	5.500	0	-5.500	5.607	0	-5.607
Bedrag onvoorzien	22.372	0	-22.372	22.372	0	-22.372	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	16.806.937	16.806.937	0	20.698.003	26.516.122	5.818.120	18.432.377	25.567.407	7.135.030
Mutaties reserves									
Bestemmingsreserve Gulbergen	0	0	0	2.820.674	300.000	-2.520.674	2.820.674	674.141	-2.146.533
Bestemmingsreserve Energie transitie	0	0	0	0	287.609	287.609	1.019.971	287.609	-732.362
Bestemmingsreserve Doortrilling MRE	0	0	0	4.000.000	317.903	-3.682.097	4.000.000	317.903	-3.682.097
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering	0	0	0	0	97.043	97.043	0	97.043	97.043
Bestemmingsreserve personele kosten	0	0	0	0	0	0	40.787	0	-40.787
- Metropoolregio Eindhoven	0	0	0	0	0	0	1.550	0	-1.550
- RHCe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	16.806.937	16.806.937	0	27.518.677	27.518.677	0	26.315.359	26.944.102	628.743
Specificatie saldo 2024									
Batig saldo Metropoolregio Eindhoven									317.556
Batig saldo RHCe									311.187
Batig saldo Landgoed Gulbergen									
Gerealiseerd saldo van baten en lasten na mutaties reserves			0			0			628.743

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Algemeen

In het "Overzicht van baten en lasten" zijn weergegeven de lasten, de baten en het saldo per programma, de algemene dekkingsmiddelen en de mutaties in de algemene en bestemmingsreserves. Dit resulteert in het saldo van de lopende rekening, welke per dienstonderdeel is vermeld.

Resultaat

Het resultaat over 2024 bedraagt € 628.743 positief en is als volgt opgebouwd:

Metropoolregio Eindhoven	€	317.556
RHCe	€	311.187
Landgoed Gulbergen	€	0

Verschillen overzicht baten en lasten

Programma's	Verschil t.o.v. begroting 2024 na 1e wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo
Metropoolregio Eindhoven			
- Regionale strategie en samenwerking	-491.494	321.519	-169.975
- Landgoed Gulbergen	-291.539	665.679	374.141
- Ruimte en wonen	-69.130	47.426	-21.704
- Mobiliteit, faciliteren regionale samenwerking	478.994	-496.588	-17.594
- Mobiliteit, GGA	0	0	0
- Energietransitie	-1.434.276	414.305	-1.019.971
- Economie	11.659	-31.260	-19.601
- Stimuleringsfonds	9.816	-9.817	-2
- Opdrachtgeverschap Brainport Development NV	-0	0	-0
- Landelijk gebied	-6.730	0	-6.730
RHCe	-429.642	38.397	-391.246
Algemene dekkingsmiddelen	0	1.486	1.486
Overhead	-21.020	-2.430	-23.450
Heffing VPB	107	0	107
Bedrag onvoorzien	-22.372	0	-22.372
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-2.265.626	948.715	-1.316.910
Mutaties reserves			
Bestemmingsreserve Gulbergen	0	-374.141	-374.141
Bestemmingsreserve Energietransitie	1.019.971	0	1.019.971
Bestemmingsreserve Doorontwikkeling MRE	0	0	0
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering	0	0	0
Bestemmingsreserve personele kosten			
- Metropoolregio Eindhoven	40.787	0	40.787
- RHCe	1.550	0	1.550
Gerealiseerd resultaat	-1.203.318	574.574	-628.743

Toelichting op verschillen overzicht baten en lasten

Regionale strategie en samenwerking

Het deelprogramma *Regionale strategie en samenwerking* laat een positief saldooverschil van ruim € 170.000 zien tussen de begroting en de realisatie. Dit resultaat is het gevolg van een voordeel op de personele kosten van € 612.000, tegenover nadelen op de programmakosten (€ 120.000) en programmabaten (€ 322.000).

In de begroting 2024 was € 780.000 aan externe financiering voorzien, bedoeld als dekking voor een capaciteitsuitbreiding binnen diverse thema's. Echter doordat vacatures niet konden worden ingevuld en enkele medewerkers vertrokken, kon deze uitbreiding niet worden gerealiseerd en werd de externe financiering niet volledig aangetrokken. Dit resulteerde in een nadeel op de baten van € 322.000, dat werd gecompenseerd door een voordeel op de personele kosten van € 612.000.

Uiteindelijk is in plaats van de begrote € 780.000 aan externe financiering slechts € 466.769,82 gerealiseerd, waarvan € 266.184,26 afkomstig is van de gemeente Helmond en € 200.585,56 betrekking heeft op Energietransitie en de Regiodeal.

Het nadeel van € 120.000 op de programmakosten heeft, zoals eerder vermeld in de bestuursrapportage, direct te maken met de intensivering van de schaa sprong. Deze ontwikkelingen waren bij het opstellen van de primaire begroting in februari 2023 nog niet voorzien. Extra uitgaven zijn onder andere gemaakt voor het Regionale Mobiliteitsfonds (inclusief de opzet van een programmabureau en regie op Brainporthubs), het voorzieningenonderzoek, de voorbereiding van een aanvraag voor Europese subsidie (Sprint Cities), kwartiermaken voor Wonen en de inrichting van fondsmanagement.

Het totale saldooverschil tussen begroting en realisatie komt hiermee uit op een positief resultaat van € 170.000.

Landgoed Gulbergen

Landgoed Gulbergen wordt budgettair neutraal verwerkt in de exploitatie. Dit betekent dat eventuele overschotten worden gestort in de bestemmingsreserve Gulbergen en tekorten uit deze reserve worden onttrokken.

In het betreffende jaar laat het thema een netto tekort zien van € 374.000. Dit tekort is opgebouwd uit een voordeel aan de kostenkant van € 292.000, voornamelijk door lagere kosten voor nazorg, beheer en ontwikkeling, en een nadeel aan de batenkant van € 666.000, veroorzaakt door een lagere opbrengst uit de erfpacht van de golfbaan.

Om het budgettair neutraal te houden, wordt het tekort van € 374.000 volledig gedekt door een onttrekking uit de bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen. Conform de voorschriften van het BBV wordt deze mutatie verantwoord onder het onderdeel "mutatie reserves".

Ruimte en wonen

Het deelprogramma Ruimte en Wonen toont een positief verschil van bijna € 22.000 ten opzichte van de begroting. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een onderschrijding van € 69.000 op de programmakosten, bestaande uit lagere loonkosten (€ 47.426) en minder uitgaven op het werkbudget (€ 21.704).

De loonkosten vallen lager uit dan begroot. Dit komt vanwege een aantal vacatures die niet konden worden ingevuld. Hiervoor waren twee subsidies opgenomen aan de batenkant: de Bijdrageregeling Stimuleringsregeling Woningbouw en de subsidie Woondeal Zuidoost Brabant. Beide subsidies waren bedoeld ter dekking van personele inzet en volledig begroot, maar konden slechts deels worden verantwoord omdat de daadwerkelijke loonkosten lager uitvielen dan verwacht.

Voor de Bijdrageregeling Stimuleringsregeling Woningbouw was een subsidie van € 62.500 begroot, maar slechts € 18.000 kon worden verantwoord. Dit betekent dat € 44.500 moet worden

terugbetaald. Voor de Woondeal Zuidoost Brabant was € 100.000 begroot, waarvan € 97.000 is verantwoord, waardoor € 3.000 moet worden terugbetaald.

Door de lagere loonkosten is de realisatie van de subsidies € 47.500 lager dan begroot, waardoor dit bedrag moet worden terugbetaald. Dit resulteert in een nadeel aan de batenkant, dat grotendeels wordt gecompenseerd met een voordeel van lagere programmakosten. Per saldo blijft een beperkt positief resultaat van bijna € 22.000 over.

Mobiliteit, faciliteren regionale samenwerking

Binnen dit thema is een positief resultaat van € 17.500 gerealiseerd. Dit resultaat is opgebouwd uit een nadeel op de programmakosten van € 479.000 en een voordeel op de programmabaten van € 496.500.

Deze afwijkingen zijn grotendeels het gevolg van voorschotbijdragen die in rekening zijn gebracht bij de deelnemende gemeenten voor het Regionaal Mobiliteitsfonds. Dit leidt tot een zowel een hogere last (storting in voorziening) als een hogere baat van € 473.000.

Daarnaast is het werkbudget in 2024 met € 6.000 overschreden. Aan de batenkant zijn niet-geplande bijdragen van ruim € 23.500 verantwoord. Deze bijdragen, afkomstig van gemeenten in het kader van werkmilieus Zuidoost-Brabant, zijn bestemd als cofinanciering voor de projecten binnen de Brainportdeal.

Mobiliteit, GGA

Op het deelprogramma Gebiedsgerichte aanpak Mobiliteit (GGA) zijn geen afwijkingen te zien ten opzichte van de begroting 2024 na 1^e wijziging. Een bedrag van ruim € 154.000 blijft beschikbaar voor de taak in 2025 en verder.

Energietransitie

Het verschil tussen de begroting en de realisatie binnen het thema Energietransitie bedraagt een positief saldo van € 1.020.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere programmakosten van € 1.434.000, doordat de geplande activiteiten voor de subsidieregeling verduurzaming van bedrijventerreinen niet konden worden uitgevoerd. De provincie heeft hiervoor een subsidie van ruim € 902.000 verstrekt, maar omdat de uitvoering is vertraagd, zijn de bijbehorende kosten nog niet gemaakt. Volgens de financiële voorschriften is deze subsidie nog niet in de exploitatie verwerkt, maar als vooruitontvangen bedragen verantwoord op de balans.

Tegelijkertijd zijn de gerealiseerde baten € 414.000 lager dan begroot. Ondanks de uitgestelde uitvoering van de subsidieregeling zijn inmiddels wel verplichtingen aangegaan voor € 790.000, doordat de opdrachten voor de aanjagers zijn aanbesteed.

Het positieve verschil ten opzichte van de begroting wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Energietransitie, zodat deze middelen in 2025 beschikbaar blijven. Op balansdatum was hiervan al € 118.000 verplicht. De toevoeging aan de reserve is conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verantwoord onder "mutatie reserves", waardoor dit verschil geen invloed heeft op het exploitatiesaldo.

Economie

Het thema Economie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Economie
- Stimuleringsfonds
- Bijdrage Brainport Development NV

Op Economie wordt een voordeel behaald van € 19.600. Het niet volledig besteden van het werkbudget leidt tot een voordeel van € 4.200. Daarnaast is er sprake van niet in de begroting opgenomen programmabaten van € 15.400. Het betreft hier bijdragen van de provincie in het kader van de subsidieregelingen SIR en Economie, kennis en talentontwikkeling.

In het kader van de uitvoering van de 5^e tranche Regiodeal is in 2024 is voor een bedrag van ruim € 42.000 kosten gemaakt. Deze niet in begroting opgenomen kosten zijn gedekt binnen het uitvoeringsbudget van het project.

Het onderdeel Stimuleringsfonds laat geen afwijking zien ten opzichte van de begroting. Op de programmakosten wordt een nadeel behaald van ruim € 9.800 door hogere kosten programmamanagement, dit leidt echter tot een even groot voordeel aan de batenkant door een hogere onttrekking uit de voorziening Stimuleringsfonds ter dekking van deze kosten.

De in de begroting 2024 vastgestelde inwonerbijdrage Stimuleringsfonds van bijna € 2,2 miljoen is bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht en toegevoegd aan de voorziening.

De inwonerbijdrage Brainport Development en de individuele aandeelhouderbijdragen van de gemeenten Eindhoven, Helmond, Veldhoven en Best ten behoeve van de basisfinanciering van Brainport Development, zijn conform de in de begroting 2024 vastgestelde bedragen in rekening gebracht en doorbetaald aan Brainport Development.

Landelijk Gebied

Het thema Landelijk gebied laat een voordeel op de programmakosten zien van € 6.700. Het werkbudget is weliswaar overschreden, echter ultimo 2024 zijn in 2023 vooruitontvangen middelen t.b.v. de RIA van ruim € 9.800 vrijgevallen ten gunste van de exploitatie. Dit leidt tot het genoemde voordeel op het thema.

RHCe

In het primair proces realiseert het RHCe een voordeel van ruim € 391.000, bestaande uit een voordeel op de personele kosten van € 268.000, en voordeel op de programmakosten van € 161.000 en een nadeel op de programmabaten van € 38.000. Het nadeel op de programmabaten betreft een lagere verhuuropbrengst van externe collecties,

Het voordeel op de personele kosten wordt veroorzaakt doordat niet alle vacatures zijn ingevuld, mede in afwachting van de invulling van de centrale bedrijfsvoeringstaak en de aanstelling van de nieuwe manager/archivaris RHCe.

Het voordeel op de programmakosten wordt veroorzaakt door het niet volledig hoeven inzetten van de uitvoeringsbudgetten analoge/digitale archiefbewaarplaats, bezoekersruimte en diensten en producten.

Overhead

Het programma Overhead laat een voordeel zien van ruim € 23.400. Het betreft hier niet bestede werkbudgetten binnen de bedrijfsvoeringstaken (€ 166.000 voordeel), hogere personele kosten als gevolg van externe inhuur vanwege vacatures en ondercapaciteit en de inhuur van een kwartiermaker bedrijfsvoering (nadeel € 145.000). De programmabaten (voordeel € 2.400) lopen in lijn met wat hiervoor in de begroting is opgenomen.

Door de kwartiermaker wordt momenteel gezien hoe de beschikbare budgetten effectief ingezet kunnen worden bij het herinrichten en centraliseren van de bedrijfsvoeringstaken. Dit mede n.a.v. het bestuurlijk besluit de werkorganisaties MRE en RHCe niet te ontvlechten en de bestuurlijke opdracht aan de secretaris/directeur te bezien of de invulling van de restauratieve taak en DIV-functie anders gedekt kan worden dan uit een verhoging van de inwonerbijdrage.

Heffing VPB

Het programma heffing VPB laat een klein nadeel zien van € 107. In de primaire begroting is een raming opgenomen van € 5.500, in 2024 heeft de Belastingdienst een voorlopige aanslag 2024 opgelegd van € 5.607.

Onvoorzien

Er is in 2024 geen aanspraak gedaan op de post onvoorzien. Dit leidt tot een voordeel van ruim € 22.000 ten opzichte van de begroting.

Mutatie reserves

Bestemmingsreserve Gulbergen

In de gewijzigde begroting was een onttrekking van € 300.000 uit de bestemmingsreserve Gulbergen opgenomen. In de realisatie is echter een bedrag van € 674.141 onttrokken, wat heeft geleid tot een verschil van € 374.141. Deze hogere onttrekking was noodzakelijk ter dekking van de in 2024 binnen het deelprogramma Landgoed Gulbergen verantwoorde lasten en baten.

Tevens is de netto verkoopopbrengst van de opstallen op de golfbaan, ad € 2.820.674, conform de begroting toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Energietransitie

Bij het opmaken van de jaarrekening wordt aan het einde van het jaar het niet-bestede deel van de middelen voor Energietransitie toegevoegd aan de bestemmingsreserve, zodat deze in het volgende jaar weer beschikbaar zijn voor besteding.

In 2023 was het overschot van € 288.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Dit bedrag is 2024 via een begrotingswijziging toegevoegd aan de exploitatie en vervolgens onttrokken aan de reserve ter dekking van de uitgaven.

Voor 2024 wordt dezelfde werkwijze gehanteerd. Op basis van de realisatie is vastgesteld dat er een overschot is van ruim € 1.020.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve via een dotatie.

Bestemmingsreserve Doorontwikkeling MRE

Aan de bestemmingsreserve Doorontwikkeling MRE is een bedrag van ruim € 318.000 onttrokken ten behoeve van de dekking van incidentele uitgaven waarvoor geen budget is opgenomen in de begroting 2024. Het betreft hier het jaarresultaat van de werkorganisatie MRE.

Aan de reserve is, zoals gemeld in de Bestuursrapportage en verwerkt in de 1^e begrotingswijziging, een bedrag van € 4 miljoen toegevoegd. Het betreft hier niet beschikte middelen Stimuleringsfonds.

Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering

Het saldo van de bestemmingsreserve Bedrijfsvoering is vrijgevallen ten gunste van de exploitatie. Het betreft een bedrag van ruim € 97.000 en dient ter dekking van de externe kosten in 2024 van de kwartiermakers Fondsmanagement en Bedrijfsvoering.

Bestemmingsreserves personele kosten

Om de saldi van de reserves personele kosten Metropoolregio Eindhoven en RHCe in overeenstemming te brengen met de onderliggende financiële verloopverplichtingen, is aan de reserve van de dienst Metropoolregio Eindhoven een bedrag toegevoegd van bijna € 41.000, aan de reserve van de dienst RHCe is een bedrag toegevoegd van € 1.550. Zie toelichting reserves op pagina 67

Ter verduidelijking zijn in het overzicht op de volgende pagina de mutaties per reserve weergegeven welke in 2024 hebben plaatsgevonden.

Onttrekking aan reserves	Raming begrotingsjaar na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotingsjaar	Waarvan structureel
Bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen	300.000	0	674.141	0
Bestemmingsreserve Energietransitie	287.609	0	287.609	0
Bestemmingsreserve Doorontwikkeling MRE	317.903	0	317.903	0
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering	97.043	0	97.043	0
Totaal onttrekking aan reserves	1.002.554	0	1.376.695	0

Toevoeging aan reserves	Raming begrotingsjaar na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotingsjaar	Waarvan structureel
Bestemmingsreserve Gulbergen	2.820.674	0	2.820.674	0
Bestemmingsreserve Energietransitie	0	0	1.019.971	0
Bestemmingsreserve Doorontwikkeling MRE	4.000.000	0	4.000.000	0
Bestemmingsreserve personele kosten MRE	0	0	40.787	0
Bestemmingsreserve personele kosten RHCE	0	0	1.550	0
Totaal toevoeging aan reserves	6.820.674	0	7.882.982	0

Incidentele lasten

Incidentele lasten	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Programma Metropoolregio Eindhoven - Landgoed Gulbergen	561.157	561.157	0
Programma Onvoorzien	0	22.372	22.372
Totaal incidentele lasten	561.157	22.372	22.372

De incidentele last op het programma Metropoolregio Eindhoven betreft het afboeken van de boekwaarde van de opstallen op het golfterrein Landgoed Gulbergen in verband met de verkoop hiervan.

Op het programma Onvoorzien zijn in 2024 geen kosten verantwoord.

Incidentele baten

Incidentele baten	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Programma Metropoolregio Eindhoven - Landgoed Gulbergen	3.313.000	3.313.000	0
- Stimuleringsfonds	4.000.000	4.000.000	0
- Bestemmingsreserve bedrijfsvoering	97.043	97.043	0
Totaal incidentele baten	7.410.043	7.410.043	0

De incidentele baten op het programma Metropoolregio Eindhoven betreffen de verkoop van de opstallen op het golfterrein Landgoed Gulbergen, de vrijval van niet beschikte middelen binnen het Stimuleringsfonds en de vrijval van het saldo van de bestemmingsreserve bedrijfsvoering.

Inwonerbijdrage

In 2024 is de inwonerbijdrage ten opzichte van 2023 met 3,56% geïndexeerd. Een en ander leidt tot het volgende vergelijkend overzicht van de gemeentelijke bijdragen per inwoner.

	2024		2023
	totaal	inwoner	inwoner
Metropoolregio Eindhoven			
Regionale opgaven	3.922.148	4,883	3,964
Bijdrage Brainport Development	2.119.467	2,639	2,587
Bijdrage Stimuleringsfonds	2.179.736	2,714	3,554
	8.221.351	10,235	10,105
Regionaal Historisch Centrum Eindhoven	3.313.163	4,292	4,210
	11.534.514	14,528	14,315

Formatie

	2024		2023	
	Aantal FTE's (per 31-12)	loonkosten (x € 1.000)	Aantal FTE's (per 31-12)	loonkosten (x € 1.000)
Medewerkers met dienstverband				
Metropoolregio Eindhoven	18,0	2.373	21,6	2.375
Regionaal Historisch Centrum Eindhoven	13,6	1.094	13,9	985
	31,6	3.466	35,5	3.360

Balans per 31 december 2024

Bedragen in €	31 december 2024	31 december 2023
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
- Investerings met een economisch nut	21.069.993	21.831.121
Financiële vaste activa		
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	827.568	827.568
Totaal vaste activa	21.897.561	22.658.689
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	1.213.505	6.070.772
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	19.046.788	4.088.979
- Overige vorderingen	79	4.046
	20.260.372	10.163.797
Liquide middelen		
- Banksaldi	393.369	2.116.338
Overlopende activa		
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	195.022	85.014
Totaal vlottende activa	20.848.763	12.365.149
TOTAAL ACTIVA	42.746.324	35.023.838

Bedragen in €	31 december 2024	31 december 2023
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	1.500.000	1.425.000
- Bestemmingsreserves	18.468.050	11.643.860
- Gerealiseerd resultaat	628.743	833.753
	20.596.792	13.902.613
Voorzieningen		
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	470.898	353.905
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	4.601.398	7.564.216
	5.072.296	7.918.121
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
- Onderhandse leningen binnenlandse banken en financiële instellingen	4.065.272	4.272.637
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Overige schulden	1.237.758	649.692
Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	495.077	583.908
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	40.315	6.857.126
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	11.238.814	839.741
	11.774.206	8.280.775
TOTAAL PASSIVA	42.746.324	35.023.838

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en rechtmatigheidsverantwoording

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Bij het opmaken van de jaarrekening zijn de verslaggevingsvoorschriften gevolgd zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit investeringen met een economisch nut en zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijs onder aftrek van eventuele subsidies en bijdragen van derden. De op de materiële vaste activa toegepaste afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

De deelneming Brainport Development NV is gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Tegenover de deelneming in Breedband Regio Eindhoven BV ad € 129.000 (nominaal) staat een gelijk aandeel in de waarde van de activa van € 4.168.000 van deze vennootschap.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde voor zover nodig onder aftrek van een voorziening voor risico wegens oninbaarheid.

Reserves

De reserves worden gevoed en beheerd conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde richtlijnen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of Verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

De **overige activa en passiva** zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor bepaling van het saldo/resultaat

Baten en lasten

Uitgaande van de waarderingsgrondslagen worden de baten en lasten verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

Afschrijving geschiedt volgens de lineaire afschrijvingsmethode, met uitzondering van de investeringen in de nieuwbouw van het Regionaal Historisch Centrum. Deze worden op basis van annuïteiten afgeschreven. Op investeringen welke in de loop van het jaar in gebruik zijn genomen, wordt in het jaar na aanschaf gestart met afschrijven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

Inventaris	15 jaar lineair
Verbouwing RHCe	20 jaar lineair
Kantoorgebouw RHCe	40 jaar annuïtair
Inrichting kantoorgebouw RHCe	15 jaar annuïtair
Zonnepanelen	20 jaar lineair
Kantoormachines	5 jaar lineair
Computerinstallatie (hardware)	4 jaar lineair
Computerinstallatie (software)	4 jaar lineair

Rente/dotatie aan voorzieningen

Aan voorzieningen wordt overeenkomstig het BBV geen rente toegevoegd.

Wel kan, om de voorziening op het juiste peil te houden c.q. op basis van door het BBV voorgeschreven richtlijnen, een dotatie ten laste van de exploitatie worden gedaan.

Grondslagen rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals vastgelegd in de financiële verordening (inclusief addendum begrotingsrechtmatigheid) en op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2024. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van artikel 17 Financiële verhoudingswet.
- De financiële rechtmatigheid het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 23 februari 2022 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringen onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening (inclusief addendum begrotingsrechtmatigheid) is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten in onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kader van de Kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening (inclusief addendum begrotingsrechtmatigheid). Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde 263.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf rechtmatigheid worden opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2024

ACTIVA

Vaste activa

De vaste activa bestaan uit materiële en financiële vaste activa.

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut

	31 december 2024	31 december 2023
Gronden en terreinen	16.481.431	16.481.431
Bedrijfsgebouwen	4.001.910	4.782.523
Woonruimten	364.000	378.000
Machines, apparaten en installaties	67.319	39.352
Overige materiële vaste activa	155.333	149.815
Totaal	21.069.993	21.831.121

Op 21 december 2020 is de erfpachtovereenkomst voor het Landgoed Gulbergen met Attero beëindigd. Hierdoor heeft de Metropoolregio het volledig eigendom verkregen van:

- Gronden (301 ha), getaxeerd op € 16.022.091;
- Opstallen golfbaan (bedrijfsgebouwen), getaxeerd op € 627.378;
- Twee woningen aan de Vamweg, getaxeerd op € 420.000.

De verkrijging van de activa heeft plaatsgevonden tegen de taxatiewaarde. De activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs/taxatiewaarde onder aftrek van de afschrijvingen.

De gronden van het perceel van Regionaal Historisch Centrum aan de Raiffeisenstraat zijn onder de 'gronden' verantwoord in de balans.

De gerealiseerde nieuwbouw (inclusief verbouwing) Regionaal Historisch Centrum is onder bedrijfsgebouwen opgenomen.

Onder de machines, apparaten en installaties is primair de computerapparatuur verantwoord.

Onder de overige materiële vaste activa worden de investeringen in onder meer software, meubilair en overige roerende goederen verantwoord.

Het verloop van de materiële vaste activa gedurende het verslagjaar was als volgt:

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings	Desinveste- ringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	16.481.431	0	0	0	0	0	16.481.431
Bedrijfsgebouwen	4.782.523	0	561.155	219.458	0	0	4.001.910
Woonruimten	378.000	0	0	14.000	0	0	364.000
Machines, apparaten en installaties	39.352	50.191	0	22.224	0	0	67.319
Overige materiële vaste activa	149.815	25.086	0	19.568	0	0	155.333
Totaal generaal	21.831.121	75.277	561.155	275.250	0	0	21.069.993

De investeringen in 2024 bestonden uit:

- Een 2-tal servers en 4 laptops ad € 50.191 (RHCE);
- 20 bureaustoelen (RHCE) ad € 25.086 (RHCE).

Het golfterrein op Landgoed Gulbergen is per 1 maart 2024 in erfpacht uitgegeven aan Libéma, de nieuwe eigenaar van Gulbergen BV. Onderdeel van deze overeenkomst is de verkoop van de opstallen op het golfterrein. Dit resulteert in een desinvestering op de bedrijfsgebouwen van € 561.155. Onder aftrek van de boekwaarde levert dit een incidentele opbrengst op van € 2,8 miljoen.

Financiële vaste activa

	<u>31 december 2024</u>	<u>31 december 2023</u>
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	827.568	827.568

Onder de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen zijn de volgende deelnemingen opgenomen:

- Brainport Development (balanswaarde € 698.368 ultimo 2024)
- Breedband Regio Eindhoven B.V. (balanswaarde € 129.200 ultimo 2024).

De deelneming in Brainport Development NV betreft de participatie met 1.539 aandelen van nominaal € 453,78 in het aandelenkapitaal.

De deelneming in Breedband Regio Eindhoven BV betreft 129.200 aandelen van nominaal € 1. Het verloop van de financiële vaste activa is onderstaand weergegeven.

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings	Desinveste- ringen	Afschrijvingen	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2024
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	827.568	0	0	0	0	827.568
Totaal generaal	827.568	0	0	0	0	827.568

VLOTTENDE ACTIVA

De vlottende activa bestaan uit de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	<u>31 december 2024</u>	<u>31 december 2023</u>
Vorderingen op openbare lichamen	1.213.505	6.070.772
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar	19.046.788	4.088.979
Overige vorderingen	79	4.046
Totaal	20.260.372	10.163.797

De omvang van de vorderingen zijn overeenkomstig de specificatie in de subadministratie. Er is geen aanleiding tot het treffen van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid van de vorderingen.

De uitzettingen in de Rijks schatkist zijn in het onderstaande overzicht per kwartaal weergegeven voor 2024.

Schatkistbankieren	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	185.000	88.000	124.000	113.000
Drempelbedrag	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Ruimte onder drempelbedrag	815.000	912.000	876.000	887.000
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

De liquide middelen zijn als volgt te specificeren:

Liquide middelen	31 december 2024	31 december 2023
Banksaldi	393.369	2.116.338

Onder de banksaldi zijn de rekening-couranten verantwoord bij de BNG en de ING Bank.

Overlopende activa	31 december 2024	31 december 2023
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	195.022	85.014

De overlopende activa betreffen nog te ontvangen bedragen en/of vooruitbetaalde kosten.

PASSIVA

VASTE PASSIVA

De vaste activa bestaan uit het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen	31 december 2024	31 december 2023
Algemene reserve MRE	1.200.000	1.125.000
Algemene reserve RHCe	300.000	300.000
Bestemmingsreserve Personele kosten MRE	327.371	286.584
Bestemmingsreserve Personele kosten RHCe	139.887	138.337
Bestemmingsreserve Deelneming Brainport development	698.367	698.367
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering	0	97.043
Bestemmingsreserve Energietransitie	1.019.971	287.609
Bestemmingsreserve Digitalisering archieven RHCe	136.492	136.492
Bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen	12.145.962	9.999.428
Bestemmingsreserve doorontwikkeling MRE	4.000.000	0
Gerealiseerd resultaat	628.743	833.753
Totaal	20.596.792	13.902.613

Reserves zijn vermogensbestanddelen welke als eigen vermogen zijn aan te merken en die (bedrijfs)economisch vrij te besteden zijn. Ze zijn te onderscheiden in algemene en bestemmingsreserves.

We spreken van een bestemmingsreserve als er sprake is van een reserve waaraan een bepaalde bestemming is gegeven. De reserves zonder een dergelijk oormerk vormen de algemene reserves. Bestemmingsreserves kunnen worden gecreëerd voor vooraf bepaalde doelen.

Het instellen, wijzigen en opheffen van reserves is gelet op het budgetrecht een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur heeft op 15 december 2021 de Beleidsregels reserves en voorzieningen 2022 vastgesteld.

Het verloop van de reserves gedurende het verslagjaar is als volgt te specificeren:

Reserves	Boekwaarde 31-12-2023	Resultaatbestemming lopend boekjaar		Resultaatbestemming vorig boekjaar		Boekwaarde 31-12-2024
		Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	
Algemene reserve						
Algemene reserve MRE	1.125.000	0	0	75.000	0	1.200.000
Algemene reserve RHCE	300.000	0	0	0	0	300.000
Totaal algemene reserves	1.425.000	0	0	75.000	0	1.500.000
Bestemmingsreserves						
Personele kosten MRE	286.584	40.787	0	0	0	327.371
Personele kosten RHCE	138.337	1.550	0	0	0	139.887
Deelneming Brainport development	698.367	0	0	0	0	698.367
Bedrijfsvoering	97.043	0	97.043	0	0	0
Energietransitie	287.609	1.019.971	287.609	0	0	1.019.971
Digitalisering archieven RHCE	136.492	0	0	0	0	136.492
Landgoed Gulbergen	9.999.428	2.820.674	674.141	0	0	12.145.962
Reserve doorontwikkeling MRE	0	4.000.000	317.903	317.903	0	4.000.000
Totaal bestemmingsreserves	11.643.860	7.882.982	1.376.696	317.903	0	18.468.050
TOTAAL VAN DE RESERVES	13.068.860	7.882.982	1.376.696	392.903	0	19.968.049

De aard en de reden van elke reserve wordt hieronder toegelicht evenals de mutaties die hebben plaatsgevonden.

Algemene reserve Metropoolregio Eindhoven

Het doel van de Algemene reserve Metropoolregio Eindhoven is:

- Fungeren als een egalisatiereserve voor de gemeentelijke bijdrage;
- Opvangen van onvoorziene uitgaven die niet rechtstreeks verband houden met de lopende exploitatie en calamiteiten;
- Dekking van incidentele uitgaven waarvoor in de reguliere begroting geen middelen zijn opgenomen.

Op grond van een risico-inventarisatie is de bovengrens van de Algemene reserve vastgesteld op 10% van de gemeentelijke bijdrage in combinatie met 2% van de door de Metropoolregio Eindhoven gerealiseerde omzet. De ondergrens van de Algemene reserve is vastgesteld in samenhang met de stand van de bestemmingsreserves op 10% van de gemeentelijke bijdrage.

Op 1 november 2017 heeft het Algemeen Bestuur de Notitie Algemene reserve vastgesteld. Hierin is bepaald dat de hoogte van de baten in de begroting bepalend is voor de hoogte van de Algemene reserve. Volgens de in de notitie opgenomen staffel betekent dit dat de hoogte van de reserve zich mag bevinden tussen de € 600.000 en € 1.200.000. De stand per 31-12-2024 bedroeg € 1.200.000 (exclusief rekeningresultaat 2024).

In 2024 heeft een toevoeging van € 75.000 aan de Algemene reserve plaatsgevonden op grond van de bestemming van het positieve rekeningresultaat 2023. Hiermee heeft de Algemene reserve zijn maximum bereikt.

Algemene reserve Regionaal Historisch Centrum Eindhoven

Het doel van de algemene reserve RHCE is:

- Te fungeren als een egalisatiereserve om eventuele tekorten in de exploitatie op te vangen zonder dat daarvoor een extra gemeentelijke bijdrage noodzakelijk is;
- Te worden aangewend om bijzondere aankopen van, voor het RHCE van belang zijnde, archiefstukken waarvoor in de reguliere begroting geen middelen zijn opgenomen.

Op grond van de Notitie algemene reserve mag de hoogte van de reserve zich bevinden tussen de € 150.000 en € 300.000. De stand per 31-12-2024 bedroeg € 300.000 (exclusief rekeningresultaat 2024). In 2024 zijn er geen mutaties geweest in de algemene reserve RHCE.

Bestemmingsreserve Personele kosten MRE

De bestemmingsreserve Personele kosten is ingesteld doordat er in het BBV geen mogelijkheid is om voorzieningen te treffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, zoals niet opgenomen vakantiedagen.

In 2024 is een bedrag van € 40.787 toegevoegd aan de reserve. De bestemmingsreserve, per 31 december 2024 groot € 327.371, is van voldoende omvang om de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen af te dekken.

Bestemmingsreserve Personele kosten RHCE

De bestemmingsreserve Personele kosten is ingesteld doordat er in het BBV geen mogelijkheid is om voorzieningen te treffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, zoals niet opgenomen vakantiedagen.

In 2024 is een bedrag van € 1.550 toegevoegd aan de reserve. De bestemmingsreserve, per 31 december 2024 groot € 139.887, is van voldoende omvang om de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen af te dekken.

Bestemmingsreserve Deelneming Brainport development

Het doel van de bestemmingsreserve is het opvangen van eventuele waarde schommelingen van de deelneming in Brainport development. In 2024 hebben geen mutaties in de bestemmingsreserve plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering

De bestemmingsreserve Bedrijfsvoering heeft als doel uitgaven te dekken in het kader van de optimalisering van de interne bedrijfsvoering van de organisatie Metropoolregio Eindhoven voor zover de reguliere exploitatie hierin niet voorziet. In 2024 is een bedrag van € 97.043 vrijgevallen ten gunste van het thema Samenwerking en strategie. Na verwerking van deze reserve resteert een nihilsaldo. Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.

Bestemmingsreserve Energietransitie

De reserve is bedoeld voor het dekken van de uitgaven die vooral verband houden met het aantrekken van externe specialistische capaciteit om invulling te kunnen geven aan de regionale ambitie om uiterlijk 2050 als eerste regio van Nederland energieneutraal te zijn.

Het Algemeen Bestuur heeft het Dagelijks Bestuur gemandateerd om de bestemmingsreserve Energietransitie te mogen muteren met als doel de in de exploitatie verantwoorde kosten en opbrengsten met betrekking tot energietransitie te egaliseren. In 2024 vindt per saldo een toevoeging plaats van € 732.362 aan de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve digitalisering archieven RHCE

Doel van de reserve is verdere digitalisering van de archieven van het RHCE om materiële achteruitgang ten gevolge van fysieke raadpleging tegen te gaan. Ten opzichte van ontzuring van de archieven is dit een veel betere oplossing. In 2024 hebben geen mutaties plaatsgevonden in deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen

In de jaarrekening 2020 is de voorziening Gulbergen volledig vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Het positieve resultaat van ad € 11.775.229 is bij de resultaatbestemming 2020 volledig ten gunste gebracht van de nieuwe bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen. Deze middelen zijn geoormerkt om toekomstige uitgaven te dekken in het kader van het beheer en onderhoud van het landgoed enerzijds en de kosten van pre-nazorg en toekomstige overdracht van de voormalige stortplaats anderzijds. Op grond van het besluit van het Algemeen Bestuur van 30 juni 2021 is het

Dagelijks Bestuur gemandateerd om de bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen te muteren met als doel de exploitatielasten van het landgoed te egaliseren. In dat kader heeft in 2024 een toevoeging plaatsgevonden van € 2.820.674 aan de bestemmingsreserve. De substantiële omvang van deze toevoeging is primair het gevolg van de gerealiseerde boekwinst in verband met de verkoop van de opstallen op de golfbaan aan Libéma.

Bestemmingsreserve doorontwikkeling MRE

Bij de bestuursrapportage 2024 heeft het Algemeen Bestuur besloten om de niet beschikte middelen uit de voorziening Stimuleringsfonds, groot € 4.000.000 ultimo 2024, vrij te laten vallen en toe te voegen aan de bestemmingsreserve Doorontwikkeling MRE. Deze middelen worden ingezet voor de hoofdpogaven en daarmee verbonden versterking van de uitvoeringskracht in en van de regio. Hiermee wordt in de komende jaren een verhoging van de inwonerbijdrage voorkomen.

Voorzieningen

	31 december 2024	31 december 2023
Voorziening verlofsparen MRE	83.683	48.985
Voorziening verlofsparen RHCE	7.495	5.425
Voorziening groot onderhoud gebouwen	379.720	299.495
Stimuleringsfonds	3.794.680	7.077.651
Voorziening SIR/SAR	133.744	186.565
Leisure Ontwikkelfonds	200.000	300.000
Regionaal bereikbaarheidsfonds	472.974	0
Totaal	5.072.296	7.918.121

Het verloop van de voorzieningen is onderstaand weergegeven:

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2024
<i>Ter egalisering van kosten:</i>					
Voorziening verlofsparen MRE	48.985	34.698	0	0	83.683
Voorziening verlofsparen RHCE	5.425	2.070	0	0	7.495
Voorziening groot onderhoud gebouwen	299.495	144.175	0	63.950	379.720
<i>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is:</i>					
Stimuleringsfonds	7.077.651	3.019.478	4.000.000	2.302.449	3.794.680
Voorziening SIR/SAR	186.565	0	0	52.821	133.744
Leisure Ontwikkelfonds	300.000	0	0	100.000	200.000
Regionaal bereikbaarheidsfonds	0	472.974	0	0	472.974
TOTAAL VAN DE VOORZIENINGEN	7.918.121	3.673.395	4.000.000	2.519.220	5.072.296

De aard en de reden van iedere afzonderlijke voorziening wordt onderstaand toegelicht evenals de mutaties die hebben plaatsgevonden.

Voorziening verlofsparen MRE

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan.

Aangezien bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden. In 2024 heeft een toevoeging van € 34.698 aan de voorziening plaatsgevonden.

Voorziening verlofsparen RHCE

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan.

Aangezien bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden. In 2024 heeft een toevoeging plaatsgevonden voor een bedrag van € 2.070.

Voorziening Groot onderhoud gebouw RHCE

Om een regelmatig verloop te krijgen in de exploitatiekosten van het regulier en incidenteel onderhoud aan het gebouw van het RHCE, is de voorziening Groot onderhoud gebouwen gevormd. In 2024 is het onderhoudsplan voor het gebouw geactualiseerd. Op grond van het geactualiseerde onderhoudsplan is de jaarlijkse storting in de voorziening opgehoogd van € 52.100 opgehoogd naar € 88.450. Daarnaast heeft het RHCE een duurzaamheidssubsidie ontvangen van € 55.724 welke in de voorziening is gestort. Hiermee komt de toevoeging aan de voorziening in 2024 neer op een totaalbedrag van € 144.175. In 2024 zijn uitgaven voor onderhoud voor een totaalbedrag van € 63.950 onttrokken aan de voorziening groot onderhoud.

Voorziening Stimuleringsfonds

In uitzondering op artikel 44 lid 2 van het BBV, waarin bepaald wordt dat voorschotbedragen ontvangen van Europese en Nederlandse overheidslichamen niet meer als voorziening behandeld mogen worden maar als vooruit ontvangen subsidie, wordt de post Stimuleringsfonds wel onder de voorzieningen verantwoord. De reden hiervoor is dat het eigen middelen betreft, welke echter niet als reserve kwalificeren.

Middelen uit deze voorziening zijn beschikbaar voor de cofinanciering van projecten in het kader van de herstructureringsprocessen in de regio met koppeling aan Europese, nationale en provinciale programma's/maatregelen. Ook worden hieruit regionale programma's gefinancierd.

In 2024 is een bedrag van € 3.019.478 aan de voorziening toegevoegd; dit is inclusief een bedrag van € 2.179.736 aan gemeentelijke bijdragen. De uitgaven ten laste van de voorziening bedroegen in 2024 in totaal € 2.302.449. Hierin is een bedrag opgenomen van € 104.194 voor programmamanagement. Tenslotte is een bedrag van € 4.000.000 vrijgevallen ten gunste van de bestemmingsreserve doorontwikkeling MRE.

Voorziening SIR/SAR

Uit de voorziening zijn subsidies (SAR) en renteloze leningen (SIR) verstrekt. Het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio heeft begin 2018, op advies van de Adviesgroep Stimuleringsfonds, besloten de Investeringsregeling voor individuele MKB-bedrijven (SIR) te beëindigen. De reden voor het afschaffen van de SIR-regeling is dat uit een interne evaluatie bleek dat het stimulerende effect van de regeling niet opweegt tegen de relatief hoge uitvoeringskosten van de regeling. In 2023 zijn de laatste SIR leningen afgelost.

Ten laste van de voorziening zijn subsidievaststellingen voor een bedrag van € 48.321 gebracht. Daarnaast komen de kosten van extern advies ten laste van de voorziening. Voor 2024 was dit € 4.500.

Voorziening Leisure Ontwikkelfonds

De Provincie heeft de Metropoolregio Eindhoven gevraagd om bij te dragen aan het Leisure Ontwikkelfonds. Dit fonds heeft tot doel om leningen te verstrekken aan projecten die zich richten

op een nieuw vrijetijdsaanbod dat aansluit bij de drie kernthema's van Brabant, te weten Brabantse meesters en erfgoed, Design en innovatie en Attractieparken en evenementen. De deelnemende gemeenten in MRE hebben op basis van inwoneraantallen een bijdrage gedaan van in totaal € 300.000. Deze bijdrage is door de Metropoolregio Eindhoven verantwoord in de voorziening Leisure Ontwikkelfonds. In 2024 is een bedrag van € 100.000 overgemaakt naar het Leisure Ontwikkelfonds Noord-Brabant. In 2025 en 2026 zal eveneens een dergelijk bedrag worden ingelegd in het fonds.

Voorziening Regionaal bereikbaarheidsfonds

In het kader van de schaa sprong van de Brainport regio is de voorbije periode een regionale bekostigingssystematiek bereikbaarheid uitgewerkt voor de Metropoolregio Eindhoven (MRE). De bekostigingssystematiek is een systematiek om binnen de MRE financiële middelen bijeen te brengen voor de bekostiging van regionale bereikbaarheidsopgaven. Daarbij gaat het om middelen van MRE-gemeenten, maar ook om middelen van de Rijksoverheid, de Provincie Noord-Brabant en private partners. Nadat de middelen bijeen zijn gebracht, kunnen deze middelen worden uitgekeerd aan projecten. De regionale bekostigingssystematiek is uitgewerkt in een viertal onderdelen: 1) een beschrijving van de werkwijze, 2) een algemene bijdrageverordening, 3) een instellingsbesluit en 4) een bijdrageregeling. De bijdrageregeling is door het Algemeen Bestuur in juli 2024 vastgesteld. De 21 gemeenten hebben in 2024 gezamenlijk een bedrag van € 472.974 in het fonds gestort.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen binnenlandse banken en financiële instellingen

<u>31 december 2024</u>	<u>31 december 2023</u>
4.065.272	4.272.637

Het verloop van de vaste schulden was als volgt:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > één jaar	Boekwaarde 31-12-2023	Vermeerderingen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2024
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	4.272.637	0	207.365	4.065.272
TOTAAL VASTE SCHULDEN	4.272.637	0	207.365	4.065.272

Onder de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer is de hypotheaire geldlening opgenomen bij de BNG. Deze annuïtaire geldlening is bedoeld voor de financiering van de nieuwbouw van het Regionaal Historisch Centrum. Deze geldlening is oorspronkelijk in het jaar 2000 afgesloten en in 2014 geherfinancierd. De hoofdsom van de nieuwe geldlening bedraagt € 5.769.030. Het rentepercentage van de nieuwe lening bedraagt 2,35% en heeft een looptijd tot het jaar 2040. De rentelast 2024 bedroeg € 95.534 en deze is doorberekend aan het Regionaal Historisch Centrum.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva bestaan uit de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

<u>31 december 2024</u>	<u>31 december 2023</u>
1.237.758	649.692

De overige schulden bestaan primair uit crediteuren.

Overlopende passiva

	31 december 2024	31 december 2023
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	495.077	583.908
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	40.315	6.857.126
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	11.238.814	839.741
	11.774.206	8.280.775

De in de balans opgenomen ontvangen voorschotbedragen van de Provincie Noord-Brabant voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Provincie en Rijk	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Saldo 31-12-2024
Bijdrage Economie & Innovatie ZOB 2019	415.455	0	415.455	0
Bijdrage Economie & Innovatie ZOB 2020	424.286	0	424.286	0
Rijk - Regio Deal	0	10.220.000	42.015	10.177.985
Provincie NB - Bijdrageregeling woonzorganalyse	0	62.500	18.318	44.182
Provincie NB - Verduurzaming bedrijventerreinen MRE	0	902.471	39.068	863.403
Provincie NB - Woondeal 2	0	150.000	0	150.000
Provincie NB - Woondeal	0	100.000	96.756	3.244
TOTAAL VASTE SCHULDEN	839.741	11.434.971	1.035.898	11.238.814

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Doelvermogen Provincie Noord-Brabant Nazorg

Aan de provincie Noord Brabant dient een bedrag (doelvermogen) te worden overgedragen t.b.v. de nazorg van de voormalige stortplaats. Hiertoe zijn bij de provincie middelen gereserveerd. Tussen de provincie en de Metropoolregio Eindhoven is per balansdatum nog geen overeenstemming over de hoogte van dit doelvermogen.

WNT-verantwoording 2024 Metropoolregio Eindhoven

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van het voor de Metropoolregio Eindhoven geldende algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2024 voor de Metropoolregio Eindhoven is € 223.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur

De leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur zijn onbezoldigd. De samenstelling per 31 december 2024 is:

Gemeente	Lid	Bezoldiging 2024	Plaatsvervangend lid	Bezoldiging 2024
Algemeen Bestuur				
Asten	Mevr. A.A.H.C.M. van Exel-van Katwijk	0,00	Dhr. J.P.E. Bankers	0,00
Bergeijk	Dhr. M. van Dalen	0,00	Mevr. A. Callewaert-de Groot	0,00
Best	Dhr. J.G.M.T. Ubachs	0,00	Dhr. S. van der Heijden	0,00
Bladel	Dhr. M.A.G. van den Bosch	0,00	Mevr. H.W.B.M. van der Hamsvoort	0,00
Cranendonck	Dhr. J. Drieman	0,00	Dhr. F.A.P. van Kessel	0,00
Deume	Mevr. G.T. Buter	0,00	Mevr. M. Vrijnsen-de Corte	0,00
			Dhr. H. Verhees	0,00
Eersel	Dhr. S.P.G. Kox	0,00	Dhr. S.J. Kraaijeveld	0,00
Eindhoven	ir. J.R.V.A. Dijsselbloem	0,00	Dhr. M. van Lanschot	0,00
			Dhr. S.P.M.F. Steenbakkers	0,00
Geldrop-Mierlo	Dhr. J.C.J. van Bree	0,00	Dhr. F.J.M.C. Stravers	0,00
Gemert-Bakel	Dhr. M. Bankers	0,00	Dhr. M.S. van Veen	0,00
Heeze-Leende	Dhr. T. Heldens	0,00	Dhr. R. Groenewoud	0,00
Helmond	Dhr. S. Potters	0,00	Dhr. M. de Kort	0,00
			Mevr. M. van Lierop	0,00
Laarbeek	Mevr. L. van der Aa	0,00	Dhr. J. Briels	0,00
Nuenen c.a.	Mevr. M. van Toerenburg	0,00	Mevr. J. Tesser	0,00
Oirschot	Mevr. J.C.R. Keijzers-Verschelling	0,00	Dhr. P van den Biggelaar	0,00
			Dhr. J. van den Ven	0,00
Reusel-De Mierden	Dhr. F. Rombouts	0,00	Mevr. A.J.M.H. van de Ven	0,00
Someren	Mevr. D. Blok	0,00	Vacature	0,00
Son en Breugel	Mevr. S.M. Otters-Bruijnen	0,00	Dhr. J. Boersma	0,00
Valkenswaard	Dhr. drs. A.B.A.M. Ederveen	0,00	Dhr. P.C.N.M. van Steensel	0,00
Veldhoven	Dhr. M.J.A. Delhez	0,00	Dhr. J. Rooijackers	0,00
Waalre	Dhr. M. Oosterveer	0,00	Dhr. K. Vortman	0,00
Dagelijks Bestuur				
Eindhoven	ir. J.R.V.A. Dijsselbloem	0,00		
Helmond	Dhr. S. Potters	0,00		
Oirschot	Mevr. J.C.R. Keijzers-Verschelling	0,00		
Deume	Mevr. G.T. Buter	0,00		
Adviseurs Dagelijks Bestuur				
Waalre	Mevr. S. van de Goor-Gelens	0,00		
Eindhoven	Dhr. R. Thijs	0,00		
Eindhoven	Dhr. S.P.M.F. Steenbakkers	0,00		
Bladel	Dhr. A.P. d'Haens	0,00		
Bergeijk	Dhr. M.M. Kuijken	0,00		

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2024		
bedragen x € 1	J. van Dijk	G. Wouters
Functiegegevens	Directeur/secretaris	Directeur/secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 29/02	01/03 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 14.281	€ 117.254
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 2.753	€ 19.600
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 17.034</i>	<i>€ 136.854</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 33.995	€ 194.803
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 17.034	€ 136.854
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023		
bedragen x € 1	N.v.t.	
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2023	N.v.t.	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	
Dienstbetrekking?		
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	N.v.t.	
Beloningen betaalbaar op termijn	N.v.t.	
<i>Subtotaal</i>		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	N.v.t.	
Bezoldiging	N.v.t.	

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2024 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting, verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 23 februari 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving nader toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op afgerond € 263.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevindingen

Het Dagelijkse Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 271.125 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 263.000. De geconstateerde afwijking houdt verband met het niet naleven van de Europese aanbestedingsrichtlijnen.

Begrotingscriterium		X € 1.000
1A.	Overschrijding lasten programma's	
1B.	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties	
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld	
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		
4.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	
	De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	
Voorwaardencriterium		
5.	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	271,1
M&O criterium		
6.	Geen bevindingen	
Totaal onrechtmatigheden		271,1
Waarvan acceptabel		
Waarvan niet-acceptabel		271,1

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële (on)rechtmatigheid.

VERPLICHTE BIJLAGEN

Sisa bijlage

Sisa bijlage vernieuwingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025									
Verrekenaar	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Uitdragscode	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J4	Regionaals de brande	Ontvanger	Naam actielijn/ programmaalijn/ pijler	Besteding per actielijn/ programmaalijn/ pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Zelfstandige uitvoering (excl. Sisa tussen medeoverheden)	Bevestiging regionale financiering (jaar T) per actielijn/ programmaalijn/ pijler.	Correctie indicator jaar T-1 ten laste van actielijn/ programmaalijn/ pijler.	Correctie indicator jaar T-1 ten laste van actielijn/ programmaalijn/ pijler.
				Aard controle n.v.t. Indicator: JA01	€ 0	Aard controle R Indicator: JA02	Aard controle R Indicator: JA03	Aard controle R Indicator: JA04	Aard controle R Indicator: JA05
				1. Programmalijn Sociale samenhang	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				2. Programmalijn Competentieontwikkeling & basisvaardigheden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				3. Programmalijn Leefbaarheid	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				4. Uitvoeringskosten (VAT)	€ 42.015	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				5					
				6					
				Kopie Naam actielijn/ programmaalijn/ pijler	Totale cumulatieve besteding per actielijn/ programmaalijn/ pijler (tm jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve besteding (tm jaar T) regionale financiering (tm jaar T) per actielijn/ programmaalijn/ pijler. Inclusief uitvoering door derden	Totale cumulatieve besteding (tm jaar T) regionale financiering (tm jaar T) per actielijn/ programmaalijn/ pijler. Inclusief uitvoering door derden	€ 0	€ 0
				Aard controle n.v.t. Indicator: JA06	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: JA07	Aard controle n.v.t. Indicator: JA08	Aard controle n.v.t. Indicator: JA09	Aard controle n.v.t. Indicator: JA10
				1. Programmalijn Sociale samenhang	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				2. Programmalijn Competentieontwikkeling & basisvaardigheden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				3. Programmalijn Leefbaarheid	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				4. Uitvoeringskosten (VAT)	€ 42.015	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				5					
				6					
				Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Totale compensabele BTW (tm jaar T) deel rijksbijdrage	Totale compensabele BTW (tm jaar T) deel rijksbijdrage	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
				Aard controle n.v.t. Indicator: JA10	€ 0	Aard controle R Indicator: JA11	Aard controle n.v.t. Indicator: JA12		
				Ja	€ 8.823	Nee	Nee		

VRO	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hiërarchische indeling per regio (code) provincie (code) en in de Kobinnen en in de verantwoordingsaanpak voor de provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is gevoegd met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Sluis tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/01	Aard controle R Indicator: J210B/02	Aard controle R Indicator: J210B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/06
		1	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 18.318	€ 0,2		0	Ja
		2						
		3						
		4						
		5						

CONTROLEVERKLARING ACCOUNTANT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van de Metropoolregio Eindhoven.

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Metropoolregio Eindhoven te Eindhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van de Metropoolregio Eindhoven op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2024;
- 2 de balans per 31 december 2024;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024; en
- 4 de sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 23 februari 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Metropoolregio Eindhoven zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 76. Het dagelijks bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 271.125, ligt boven de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 168.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke Regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de Gemeenschappelijke Regeling in staat is haar financiële risico's op te vangen. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de Gemeenschappelijke Regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 4 april 2025

Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

ValidSigned door M.H.J. van Heeswijk RA MSc
op 04-04-2025

M.H.J. van Heeswijk RA MSc